

Herman Skogan

Idrettssosiologi "Sosiologi gjennom idrett"

En innholdsanalyse av de mest leste artiklene i
tre utvalgte idrettssosiologiske tidsskrifter

Masteroppgave i Idrettsvitenskap

Veileder: Jan Erik Ingebrigtsen

Juni 2020

Herman Skogan

Idrettssosiologi

"Sosiologi gjennom idrett"

En innholdsanalyse av de mest leste artiklene i tre utvalgte idrettssosiologiske tidsskrifter

Masteroppgave i Idrettsvitenskap
Veileder: Jan Erik Ingebrigtsen
Juni 2020

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Dette masterprosjektet er inspirert av en metaanalyse gjennomført av Dart (2014). Flere artikler har de senere årene fokusert på å gi et overblikk over hva forskningsfeltet idrettssosiologi inneholder og hva som er feltets kjennetegn (Dart, 2014; Malcolm, 2012; Seippel; 2018; Tian & Wise, 2019). Helt siden feltets opprinnelse har det vært uenighet om hvilke temaer og metoder som hører hjemme innenfor feltets rammer (Malcolm, 2012). Historisk sett har idrettssosiologien møtt kritikk og mangel på legitimitet på grunn av feltets arbeidsmetoder og temaenes samfunnsnyttige relevans (Malcolm, 2012).

Tidligere forskning har brukt forskjellige metodiske arbeidsteknikker. Dette prosjektet skiller seg fra tidligere forskning fordi datamaterialet er valgt ved bruk av strategisk utvalg, noe som har gjort det mulig å gå i dybden av hver artikkel. Denne studiens analyser tar utgangspunkt i de mest leste artiklene fra tre utvalgte idrettssosiologiske tidsskrifter. Artiklene er publisert de siste 10 årene og er hentet fra de akademiske tidsskriftene: «International Review for the Sociology of Sport», «Sport and Social Issues» og «European Journal for Sport and Society». Til sammen er 12 artikler inkludert i denne studien.

Denne studien har avdekket at idrettssosiologi er et felt med bredde i metodiske tilnæringer. Åtte av de tolv utvalgte artiklene hadde en kvalitativ tilnærming til metode, mens seks artikler hadde en kvantitativ tilnærming. Det var likevel lite skille mellom kvalitativ og kvantitativ metode i totalt antall lesninger. Majoriteten av forskningen kan kategoriseres som det Dart (2014) beskriver som «desktop studies», hvor det forskes på allerede eksisterende datamateriale. I tillegg ble det gjort funn som tilsier at idrettssosiologisk forskning ofte tar i bruk metodiske tilnæringer som involverer internett, både som del av forskningsspørsmålet, arena for forskningen, og som hjelpemiddel for innsamling av data.

De utvalgte artiklene viste et mangfold av temaer. Denne studien viser at temaene i de mest leste idrettssosiologiske artiklene er knyttet til sosial lagdeling, diskriminering, helse, internett og sosiale medier og politikk og organisasjoner. Artiklene tar for seg samfunnsnyttige temaer som kan relateres til problematikk som også eksisterer utenfor idretten. Analysen viser at idrettssosiologi er preget av sosiologi gjennom idrett, hvor det skapes en dypere kunnskap i samfunnsnyttige problemstillinger gjennom at sosiologiske teorier blir brukt til å analysere fenomener i idretten.

Abstract

In recent years, several articles have focused on providing an overview of The Sociology of Sports and what the characteristics of the field are (Dart, 2014; Malcolm, 2012; Seippel; 2018; Tian & Wise, 2019). The Sociology of Sports is still a young field and ever since the establishment of the field there has been disagreements over what the field should contain (Malcolm, 2012). In recent years The Sociology of Sports has emerged into a field with its own identity, and therefore it is of interest to research what defines the field. The Sociology of Sports has faced criticism for both its methods and for its relevance to society (Malcolm, 2012). This is a tendency that is linked to the establishment of Sociology as a individual field of research..

Other articles have used different methods to give an overview of the field of research, but none of them have given an overview of the field by going in depth in published articles. This study offers a new insight into the field of Sports Sociology by doing an in depth analyzes of articles that has been selected by using a strategic selection. This study has analyzed the four most read articles published in each of the three different journals. A total of twelve articles are included in this study. The selected articles are published in «International Review for the Sociology of Sport», «Sport and Social Issues» og «European Journal for Sport and Society».

This study shows that the field of Sports Sociology is a field that contains many different methodical approaches. The majority of the articles falls under the category that Dart (2014) calls «desktop studies». The majority of the articles included in this study had a qualitative design, even though there was just a small difference in the number of reads. There were also findings that suggest that research within the field of Sports Sociology tends to use the internet in its methodological approach, both in the research question and as a way of finding data.

This study also shows that the sociology of sports contains various themes from different subdisciplines. The most occurring themes were social stratification, discrimination, health, internet and social media, and politics and organizations. The articles provides knowledge that can be transmitted to society. This study shows that the field of Sports Sociology is characterized by «Sociology through sports», where Sociological theories are used to better understand sports.

Forord

Denne masteroppgaven markerer slutten på tilværelsen som student ved Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet. Det er et øyeblikk jeg har sett frem til, og arbeidsprosessen har vært både læringsrik og givende. Jeg er svært takknemlig for å ha hatt muligheten til å jobbe med et tema og et fagfelt jeg virkelig brenner for.

Jeg vil benytte anledningen til å takke veilederen min Jan Erik Ingebrigtsen, som har hatt stor forståelse for at jeg jobber best når jeg jobber selvstendig. Han har gitt meg tilbakemeldinger og veiledning som både har vært motiverende og som har dyttet meg i riktig retning de gangene jeg har stått fast, noe jeg setter stor pris på.

Jeg anser idrettssosiologi som et spennende og viktig forskningsfelt som jeg gjerne arbeider videre med. Jeg fattet tidlig interesse for kritisk teori og dens nytteverdi innenfor idretten. Jeg ønsker å avslutte med en av utforingene man møter når man forsker på problemer innenfor idretten. «The Great Sport Myth» er beskrivende for hvorfor idrettssosiologer kan oppleve at det stilles spørsmålsteget ved viktigheten av å bruke sosiologiske perspektiver for å analysere idretten.

Sport is inherently pure and good.

The purity and goodness of sport is transmitted to those who play or consume it.

Sport inevitably leads to individual and community development.

That is the great sport myth.

Therefore there is no need to study and analyze sport critically, because it is already as it should be.

-Jay Coakley 2015

Innhold

Sammendrag	1
Abstract	2
Forord	3
Innledning	5
Utviklingen av feltet Idrettssosiologi og valg av problemstilling	6
Sosiologi	9
Idrettssosiologi	10
Problemstilling	11
Tidligere forskning	12
Presentasjon av artikkel som inspirerte til å gjennomføre dette masterprosjektet	13
Metode	16
Litteraturstudie	17
Innledende litteratursøk	17
Bakgrunn for metodiske vurderinger	19
Utvalg og presentasjon av tidsskrifter	21
Koding og generering av temaer	23
Forskningens kvalitet og fremstilling	24
Resultat	26
Presentasjon av utvalgte artikler	26
International Report for the Sociology of Sport (IRSS)	26
Sport and Social Issues (SSI)	30
European Journal for Sport and Society (EJSS)	34
Presentasjon av deskriptiv data	38
Analyse	41
Kjennetegn for metode innenfor idrettssosiologisk forskning	42
Kvalitativ eller kvantitativ?	43
«Desktop studies» og datamateriale fra internett	44
Kjennetegn for temaer innenfor idrettssosiologi	46
Sosial lagdeling	47
Diskriminering	52
Politikk og organisasjoner	60
Avslutning	64
Litteraturliste	66

Innledning

Sosiologien studerer forholdet mellom mennesket og samfunnet, og hvordan de gjensidig påvirker hverandre. Feltet karakteriseres av et mangfold av tradisjoner som tar for seg forskjellige teoretiske vinklinger og problemstillinger. Innenfor sosiologien finnes det mange forskjellige retninger som bruker sosiologiske grunnsyn til å belyse og analysere problemstillinger innenfor mer spesifikke grener. En av grenene som er av interesse med utgangspunkt i sosiologiske teorier og vinklinger er idretten. Idrettssosiologi har som mål å se på idrettens betydning for samfunnet, og bruker sosiologiske grunnprinsipper til å belyse problemstillinger knyttet til blant annet sosiale ulikhetsdimensjoner, kropps- og kulturidealene, og idretten som arena for sosiale fenomener (Coakley & Pike, 2014).

Selv om idrettssosiologi har vokst i omfang de siste 30 årene, betegnes det fortsatt som en liten gren innenfor sosiologien. Forskningsfeltet har basert seg på forholdet mellom kultur, samfunnet og idretten. Feltet henter inspirasjon fra andre fagfelt og er påvirket av forskning innenfor utdanning, psykologi, økonomi og historie (Dart, 2014). Hensikten med feltet er å forklare sammenhengen og forholdet mellom idrett og samfunnet. Idrettssosiologien har til hensikt å forklare hvordan idretten blir påvirket av verdier og kultur, hvordan verdier og kultur blir påvirket av idretten, og hvordan sosiale konstruksjoner som politikk, økonomi, media, rase, ungdom og gender påvirker og blir påvirket av idretten (Coakley & Pike, 2014).

Inntrykket man får av forskningsfeltet dannes gjennom det en leser, hvilke interesser man har innenfor feltet og det man går glipp av (Seippel, 2018). Idrettssosiologi har opplevd en økning i popularitet gjennom de siste årene og som forskningsfelt blir idrettssosiologien ansett som en av de mest «fruktbare og livlige» disiplinene innenfor idretten (Dart, 2014). I de tidlige årene etter at idrettssosiologi ble ansett som en egen gren var det mulig å gi gode og detaljerte beskrivelser av feltet som helhet, men feltets vekst de siste 20 årene har gjort det til en nærmest umulig oppgave å gi en nøyaktig beskrivelse av feltet som helhet pr i dag (Seippel, 2018). Feltet har vokst seg så stort at oppgaven med å systematisk lese seg gjennom alle artikler i alle idrettssosiologiske tidsskrifter vil være umulig for et individ, og kvantitative metoder har ikke bidratt til å gi et nøyaktig bilde (Seippel, 2018). Ifølge en studie gjennomført av Seippel (2018) har feltet vist tegn til stabilitet de siste 30 årene i enkelte temaer som for eksempel kultur, mens temaer som kroppslig makt, globalisering, politikk, helse og fotball har opplevd økt popularitet gjennom perioden (Seippel, 2018).

I en tidligere studie gjennomførte jeg en metaanalyse av det idrettssosiologiske tidsskriftet «International Review for the Sociology of Sport». Med inspirasjon fra en oversiktsstudie gjennomført av Dart (2014) ble det gjennomført analyser av artikler publisert gjennom året 2019. Innholdet som ble analysert var titler, nøkkelord, sammendrag og ordsøk av teksten som helhet. Gjennom analyse av innholdet i 50 publiserte artikler ble det kartlagt kjennetegn for forskningsfeltet idrettssosiologi i 2019 innenfor kategoriene tema, idretter, utgivelsesland, teorier og metoder (Skogan, 2019). Metodene som ble brukt i studien hadde både fordeler og ulemper, og har vært basis for videre arbeid med denne masteroppgaven. Seippel (2018) mener som tidligere nevnt at inntrykket man får av forskningsfeltet dannes gjennom det en leser, hvilke interesser man har innenfor feltet og det man går glipp av. Dette har gitt grunnlag for å se nærmere på de mest leste artiklene i tre store idrettssosiologiske tidsskrifter, ettersom det er disse artiklene som er med på å forme forskningsfeltet. Hensikten med denne oppgaven er å gi et oversiktsbilde over forskningsfeltet idrettssosiologi, hva som kjennetegner feltet dets utspring fra sosiologien.

Utviklingen av feltet Idrettssosiologi og valg av problemstilling

Før oppgavens problemstilling presenteres, er det hensiktsmessig med en presentasjon av utviklingen og dannelsen av forskningsfeltet idrettssosiologi. Ifølge Sage (1997) startet idrettssosiologien som et fellesforetak for forskere innen kroppsøving og sosiologi. Sosiologi hadde vært en sentral del av forskning på kroppsøving fra rundt 1910, da det ble inkludert som et forsøk på å gi forskningen en ekstra akademisk dybde. Ifølge Gruneau (1976) førte dette til at forskningen innenfor kroppsøving ble en løs sammenslåing av flere subdisipliner. Malcolm (2012) omtaler Franklin Henrys (1964) artikkel «Physical Education: An Academic Discipilin» som en av hovedverkene hvor idrettssosiologien først markerte seg som en egen tilnærming til idrett. Ifølge Ingham og Donnelly (1997) var det endringen av kroppsøvingsfeltet det som førte til at artikler av idrettssosiologisk karakter begynte å bli publisert.

Den vanligste forklaringen på hvorfor idrettssosiologien oppsto som eget felt er at feltet ble opprettet som en reaksjon på at sosiologien neglisjerte idretten som en arena med signifikans for resten av samfunnet (Malcolm, 2012). Sage (1980) argumenterer for at idretten ikke var tilstedeværende i sosiologisk forskning fordi idrett ble sett på som lavkultur og var derfor ikke verdig

for seriøse forskningsprosjekter. Sage (1980) beskriver også at holdningen til idrett var at feltet var useriøst og at det var problematisk å forstå idretten i lys av sosiologiske teorier. Dette støttes av Snyder og Spreitzer (1980), som mener sosiologien hadde et snev av snobberi, og at idretten ikke ble ansett som en del av den virkelige verden. Litt av forklaringen til disse holdningene ligger i at idrettsvitenskapen hadde få muligheter for å oppnå akademisk prestisje, og svakheter i eksisterende idrettsvitenskapelig forskning hadde forsinket feltets utvikling (Malcolm, 2012).

Coakley (1987) beskriver hvordan idretten gradvis fikk en høyere status i samfunnet, mye på grunn av at den vokste frem som en viktig del av ny amerikansk kultur. Mellom 1969 og 1978 opplevde idretten økt oppmerksomhet fra mediene, og det ble samtidig publisert et betydelig antall bidrag innenfor idrettsvitenskapen (Coakley, 1987). Under denne perioden ble man oppmerksom på at idrettens problemer overlappet med problemene man fant ellers i samfunnet. Blant annet var politiske problemstillinger som raserelaterte borgerrettigheter, likestilling mellom kjønn og vold sentralt både i idretten og i samfunnet. Det samme gjaldt problemstillinger knyttet til fordelingen av makt i sosiale systemer og betydning av utdanning (Coakley, 1987). Idrettssosiologien vokste frem i en tid hvor det var et opprør blant grupper som var underordnet i samfunnet, slik som kvinner, etniske minoritetsgrupper, arbeiderklassen og ungdom (Dunning, 2004). Slik type samfunnsproblematikk styrket sosiologiens posisjon, og også viktigheten av kritisk teori.

Andre faktorer var viktige for at idrettssosiologien kunne vokse. Utvidelser av universiteter og økende grad av konkurranse blant forskjellige forskningsdisipliner skapte en grobunn, men anerkjennelse fra viktige personer i sosiologisk forskning var også viktig. Norbert Elias var en av flere som banet veg for at forskning i idretten ville kunne forbedre og tillegge dybde til sosiologien. Dette kan man se blant annet i Elias og Dunning (1986) sitt verk «Quest for Excitement: Sport and Leisure in the Civilizing Process» sosiologi og historisk komparativt design blir brukt for å forstå idretten. Malcolm (2012) beskriver også hvordan forskning avdekket at klassiske sosiologer også diskuterte aspekter som er sentrale i idretten. Loy og Kenyon (1969) identifiserte at sosiologer som Georg Simmel (1917), Max Weber (1930), Erving Goffman (1961) hadde diskutert spill sin funksjon i samfunnet. Andre publiserte verk, blant annet Johan Huizinga (1938, 1949), diskuterte den idrettsrelaterte aktiviteten lek. Malcolm (2012) beskriver likevel hvordan disse sosiologene ikke ble referert til på grunn av at deres arbeid var sammenlignbare med den fremvoksende idrettssosiologien, men fordi det var navn idrettssosiologene ville bli assosiert med.

Som en del av fremveksten av idrettssosiologi som eget forskningsfelt, måtte aktørene som formet feltet etablere en intern sammenheng samtidig som de måtte jobbe for legitimitet gjennom ekstern validering (Malcolm, 2012). For å forme idrettssosiologien som en subdisiplin innenfor sosiologien måtte feltet etablere retningslinjer og metoder som var særegne. Ifølge Malcolm (2012) var det tre kritiske punkter i etableringen av en intern sammenheng: hva som skulle analyseres, metode for analyse og hvilke disipliner som skulle inkluderes. Ingham og Donnelly (1997) beskriver at definisjonen av idrett var det som ble analysert i etableringsfasen. Det var ingen etablerte teorier innenfor hverken idrett eller idrettssosiologi, dette førte til at feltet utviklet seg som sosiologi gjennom idrett (Lüschen, 1980). Sosiologiske metoder og teorier ble grunnlaget for forskning innenfor idrettssosiologi. I etableringsfasen var idrettssosiologien et felt bestående av mange subdisipliner, blant annet Idrettsvitenskap, sosiologi, antropologi, utdanning, filosofi, og psykologi (Malcolm, 2012). Bredden av disipliner reflekterte heller tradisjonene som var eksisterende innenfor kroppsøvingfeltet istedenfor sosiologien, men ettersom feltet har utviklet seg har feltet beveget seg mer mot sosiologien (Ingham & Donnelly, 1997). Dette resulterte i at feltet var preget av metoder fra både psykologi og sosiologi, men utviklingen mot det sosiologiske førte til et brudd fra psykologien og dannelsen av idrettspsykologi som egen subdisiplin (Ingham & Donnelly, 1997).

En av hovedgrunnene til at det kan være interessant å gjennomføre forskningsprosjekter som har til hensikt å kartlegge feltet idrettssosiologi, er at både sosiologien og idrettssosiologien er felt som har mottatt mye kritikk. Idrettssosiologien opplever ofte motstand i samfunn hvor mange anser idretten for å alltid være god. Dette er noe Coakley (2015) kaller «The Great Sport Myth». Den grunnleggende antakelsen om at idretten alltid er god leder til at mange mener at det ikke er nødvendig se kritisk på idretten. Når sosiologer studerer idrett oppdager de ofte problemer som baserer seg på hvordan idretten struktureres og organiseres i samfunnet (Coakley & Pike, 2014). Dette utgjør en trussel for de som mener idretten ikke burde forandres. Hvorvidt idrettssosiologien fortsetter å vokse i omfang avhenger av om feltet produserer kunnskap som utgjør meningsfulle bidrag i folks liv (Coakley & Pike, 2014). Derfor vil det være viktig med studier som gir en oversikt over forskningen som gjøres i feltet, slik at man kan undersøke om feltet bidrar med meningsfull kunnskap. I neste del av oppgaven vil det gjøres filosofiske tolkninger av hvorfor de nevnte forskningsfeltene har opplevd diskriminering og kritikk. Dette vil gjøres med utgangspunkt i sosiologisk teori og feltenes historie. Hensikten med dette kapittelet er å kaste lys over hvorfor det finnes relevans

i å kartlegge feltet idretts sosiologi som et eget forskningsfelt, og hvorfor det er viktig å analysere innholdet i de utvalgte artiklene.

Sosiologi

Comte var den første som benyttet ordet sosiologi, da han anklaget begrepet «Social Physics» for å være for knyttet til den allerede eksisterende naturvitenskapen (Pickering, 2011).

Gjennom historien har sosiologien vært både innenfor, men samtidig utenfor det som omtales som vitenskap, ettersom mange av sosiologiens hovedpunkter ikke kan måles objektivt (Ritzer & Stepnisky, 2014). Kritikere vil påpeke sosiologiens lave grad av eksperimenter, objektivitet, målinger, uforutsigbarhet og dens problemer med generalisering. Fra sosiologiens begynnelse i 1838 gjorde Comte det klart at sosiologien ikke var en ny gren innenfor fysikken, men at det var noe fullstendig nytt (Ritzer & Stepnisky, 2014). Comte argumenterte for at fysikkens forskningsprinsipper ikke burde nyttes i forskning på menneskelige samfunn. I sosiologien søker man etter logikken innenfor den sosiale verden, noe som fører til helt andre arbeidsmåter innenfor det metodiske arbeidet.

Comte bidro til å utvikle sosiologien til selvstendig felt, som på den tiden var nyskapende og uavhengig fra den allerede etablerte naturvitenskapen. Comte bidro med andre ord til mer enn å gi de sosiale studiene navnet «Sosiologi». Selv om sosiologien baserer seg på observasjoner og eksperimenter slik som i naturvitenskapen, er forskningsfeltet mer preget av å sammenligne samfunn fra forskjellige tider. Ved å se på historisk utvikling, vil man i sosiologien bidra til å berike kunnskapen om den tiden man lever i (Ritzer & Stepnisky, 2014). Komparativ historisk metode blir derfor en underliggende og sentral del av hvordan man arbeider med forskning innenfor sosiologien. Dette er en av hovedårsakene til at sosiologien skiller seg fra annen type forskning, og skal derfor ikke ses som en gren innenfor de forskningsfeltene som allerede var etablert. Ser man feltet i lys av sosiologen Norbert Elias sine teorier, kan man argumentere for at sosiologien er basert på relativ autonomi, som beskriver at vitenskapelig kunnskap kan ha en grad av selvstendighet. Kunnskap har ifølge Elias en egen struktur, og sosiologiens relative autonomi beskytter feltet fra å måtte ta utgangspunkt i epistemologisk relativisme og logisk positivisme (Dunning & Hughes, 2013). Dette kan også ses i lys av Thomas Kuhn sin paradigmekritikk.

Kuhn var en amerikansk vitenskapshistoriker og filosof, som blant annet etablerte teorier om hvordan vitenskapen utvikler seg. Blant hans mest sentrale begreper finner man «paradigme» og «vitenskapelige revolusjoner» (Ritzer & Stepnisky, 2014). Paradigmet bestemmer hva som er «normalvitenskap» gjennom dets generelle regler for hva som utgjør god forskning. Mye av kritikken mot sosiologi og idrettssosiologi kan forklares i at feltene representerer en type forskning som strider mot de regler som var gjeldende for god vitenskap i tiden feltene ble etablert. Sosiologien opplevde motstand innenfor den etablerte naturvitenskapen, mens idrettssosiologien har opplevd motstand innenfor den etablerte klassiske sosiologien. Comte sine grep om å gjøre sosiologien til et særegent forskningsfelt markerte starten på det Kuhn ville omtalt som en vitenskapelig revolusjon (Ritzer & Stepnisky, 2014). Ettersom sosiologien ikke var forenlig med det eksisterende paradigmet, var det behov for å skape et nytt paradigme som ville fungere innenfor sosiologien.

Idrettssosiologi

Før 1980 var det svært få som forsket på idrett i samfunnet, og akademikere var generelt lite opptatt av hvorvidt fysisk aktivitet og idrett var knyttet til sentrale problemer i samfunnet (Coakley & Pike, 2014). Et fåtall bestemte seg likevel for at idretten burde studeres i og med at det i økende grad ble en sentral aktivitet i folks liv. I løpet av 1990- og 2000-tallet ble idrettssosiologi gradvis mer akseptert som en gren innenfor sosiologien og idrettvitenskapen. Feltets vekst vil kunne fortsette om akademikerne innenfor feltet klarer å produsere forskning som folk anser som nyttige samfunnsbidrag.

Dart (2014) skriver likevel om hvordan sosiologi har opplevd å ikke bli sett på som et legitimt forskningsfelt. Idrettssosiologien har opplevd en enda større motstand med å etablere seg som en del av sosiologien, og Carrington (2010) beskriver at idrettssosiologien opplever dobbel marginalisering. Atkinson (2011) skriver at «mainstream» sosiologer undres over hvorvidt idrettssosiologien har noen akademiske meritter. Silk et al (2010) fant eksempler på at akademikere innenfor enkelte felt har opplevd å ikke få støtte til sine forskningsprosjekter på grunn av at feltet deres blir beskrevet av kritikere som triviell og meningsløs forskning uten relevans for den ekte verden, hvorav idrett er en av disse feltene.

Idrettssosiologien sliter med legitimitet innenfor det sosiologiske paradigmet, ettersom idrett opplever kritikk fra sosiologer for å ikke være en arena som skaper samfunnsmessig relevans

(Silk et al, 2010). Enkelte av idrettssosiologiens temaer kan ansees for ikke å falle innenfor normalforskningen i paradigmet, noe som kan være årsak til mangelen på legitimitet. Hvorfor et forskningsfelt opplever diskriminering kan ses i lys av Gramsci sitt begrep hegemoni. Gramsci definerer hegemoni som kulturelt lederskap gjennomført av den klassen som bestemmer (Ritzer & Stepnisky, 2014). Ved en vitenskapelig revolusjon kan man anta at noen vil oppnå kulturelt lederskap over resten av dem som identifiserer seg innenfor samme paradigme. Med utgangspunkt i funnene til Atkinson (2011) og Silk et al (2010) kan vi anta at mainstream sosiologer gjennom hegemoni vil kunne bidra til å frata legitimiteten til idrettssosiologien. Det er ingen tegn til at idrettssosiologiens forskjeller fra den klassiske sosiologien har skapt en ny vitenskapelig revolusjon og et nytt paradigme, og vil derfor oppleve å være unormal innenfor normalforskningen.

Problematikken kan også ses i lys av teoriene av Pierre Bourdieu. Hvis man ser på sosiologien innenfor Bourdieu (1984) sitt feltbegrep, vil man kunne anta at det finnes sosiale strukturer innenfor dette feltet. Tanken om normalvitenskapen og hva som hører hjemme innenfor det eksisterende paradigmet kan også ses i lys av Bourdieu sine beskrivelser av habitus (1984) og doxa (Bourdieu & Wacquant, 1992). Bourdieu bruker begrepet doxa om de kulturelle normene som feltet opererer etter (Østergaard, 2014). Deler av idrettssosiologien bidrar med tanker og vinklinger som ikke stemmer overens med sosiologiens gjeldende doxa. Habitus er ikke en uforanderlig og konstant struktur, men heller noe som blir lært av individene innad i feltet. Habitus er de iboende sosiale strukturene som gjelder innenfor et felt, og blir ofte beskrevet som «hvordan vi gjør det» innad i feltet (Boeurdieu, 1984). Bourdieu brukte også begreper som lå til grunn for å forklare mekanismer som sikrer og reproduserer maktstrukturen i et felt.

Problemstilling

Disse sosiologiske og til dels filosofiske tolkningene av forskningsfeltet kaster lys over hvorfor det ble vurdert som interessant å studere idrettssosiologien som et selvstendig felt og hva som kjennetegner feltet. Disse tolkningene, samt inspirasjon fra tidligere studier førte til følgende problemstilling:

«Hva kjennetegner forskningsfeltet idrettssosiologi?»

Tidligere forskning

Dette masterprosjektet er inspirert av en metaanalyse gjennomført av Dart (2014). Artikkelen ble publisert i *International Review for the Sociology of Sport*, og er en studie med mål om å kartlegge kjennetegn ved forskningsfeltet idrettssosiologi. Seippel (2018) viser til Dart (2014) sin artikkel som den mest systematiske kvantitative metaanalysen av det idrettssosiologiske forskningsfeltet. Dette er årsaken til at denne studien vil ta utgangspunkt i deler av Dart (2014) sin artikkel. For å bidra med noe nytt vil denne oppgaven fokusere på et annet datamateriale, og arbeidsmetodene vil være annerledes. Funnene fra denne studien vil sammenlignes med funn gjort av Dart (2014) og funn fra lignende studier. Tidligere metaanalyser av forskningsfeltet vil derfor bli presentert og gjort rede for i denne oppgaven.

I de senere år er det publisert flere artikler med hensikt i å gi et overblikk over forskningsfeltet idrettssosiologi. Strømmen av forskningsprosjekter og artikler har vært stabil, og de senere årene har det blitt publisert flere artikler som gjennom forskjellig metode og arbeidsteknikker har gitt grunnlag for å kunne karakterisere forskningsfeltet. Det å kartlegge og karakterisere forskningsfeltet og mønstre innenfor idrettssosiologien har vært et mål for forskere siden 1970 (Dunning, 2004; Harris, 2006; Ingham and Donnelly, 1997; Jackson, 2015; McPherson, 1975; Malcolm, 2012, 2014; Pike et al., 2015; Silk and Andrews, 2011; Snyder and Spretzer, 1974; Weiss, 2004; Young, 2016, Dart, 2014, Seippel, 2018).

Bruken av teori i idrettssosiologi i USA ble kartlagt i en studie av Ingham og Donnelly i 1997, konklusjoner om at nye forskningsmetoder hadde oppstått innenfor idrettssosiologien ble presentert av Weiss (2004) i en oversiktsstudie av det europeiske forskningsfeltet.

Gjennom en mer detaljert analyse bidro Malcolm (2012) til å gi et bilde av at sosiale nettverk og maktbalanse var en sentral del av feltets utvikling. Malcolm (2012) hentet inspirasjon i forskning innen sosiologi og kroppsøving i gjennomføringen av sin studie.

Akademisk kommunikasjon skjer ifølge Seippel (2018) gjennom fagfelleverderte tidsskrifter, og disse tidsskriftene er hovedarenaen for publikasjoner som er med på å farge feltet.

Tidligere oversiktsstudier har blitt publisert i fagfelleverderte tidsskrifter som: «*International Review for the Sociology of Sport*», «*Journal of Sports Science*», «*Sport and Social Issues*». Disse artiklene har alle forsøkt å kartlegge forskningsfeltet (Coakley, 1987; Dart, 2014; Heinemann & Preuss, 1990; Seippel, 2018; Tian & Qiu, 2016; Tian & Wise, 2019). Ifølge Malcolm (2012) har disse studiene skapt forståelse for den utviklingen feltet har gjennomgått,

og bidratt til å gi detaljerte sosialkonstruktivistiske beskrivelser av hvordan forskningsfeltet har etablert seg. En artikkel har vært særlig viktig i utviklingen av dette masterprosjektet, og artikkelen vil presenteres i neste avsnitt.

Presentasjon av artikkel som inspirerte til å gjennomføre dette masterprosjektet

Sports review: A content analysis of the International Review for the Sociology of Sport, the Journal of Sport and Social Issues and the Sociology of Sport Journal across 25 years Dart (2014)

I forbindelse med femtiårsjubileet til det idrettssosiologiske forbundet «International Sociology of Sport Association» ble den mest systematiske oversiktsstudien gjennomført av Dart (2014). Studien ga et forsøksvis objektivt bilde av hvilke idretter, land, teorier, metoder og temaer som var mest fremtredende i moderne idrettssosiologisk forskning. Gjennom kvantitative metoder ble det gjort analyser av publiserte artiklers titler, nøkkelord og sammendrag. Studien bidro med å gi et bilde av det idrettssosiologiske forskningsfeltet gjennom de siste 25 årene (Seippel, 2018). Tidsskriftene som Dart (2014) gjennomgikk i sin systematiske innholdsanalyse var: «The Journal of Sport and Social Issues» (JSSI), «The Sociology of Sport Journal» (SSJ), og «International Review for the Sociology of Sport» (IRSS). Dart (2014) sin studie har ledet til videre forskning, og har gitt grobunn for nye studier som blant annet har gitt mer detaljerte beskrivelser av de teoretiske rammeverkene som nyttes i det idrettssosiologiske forskningsfeltet (Seippel, 2018).

Dart (2014) inkluderte 1939 artikler i sin studie. Artikkene var hentet fra de ledende tidsskriftene innenfor idrettssosiologi og datamaterialet ble presentert grafisk gjennom ordskyer som korrigerer ordets størrelse etter frekvens. Ved å sortere data i IBM SBSS, konstruerte Dart (2014) deskriptive tabeller og figurer som ga beskrivende info om forskningsfeltet. Av de 1939 artikkelene var 614 hentet fra JSSI, 644 artikler var hentet fra IRSS, og 681 artikler var hentet fra SSJ.

Gjennom sine analyser kartla Dart (2014) at IRSS de siste tjuefem årene hadde publisert artikler som tok for seg 46 hovedtemaer. Disse temaene var jevnt distribuert i den 25 år lange tidsperioden hvor artikkene ble publisert. I de to andre tidsskriftene var antallet hovedtemaer nært det som ble funnet i IRSS. JSSI hadde i løpet av de siste 25 årene publisert artikler som tok for seg 42 hovedtemaer, mens SSJ på sin side tok for seg 45 hovedtemaer.

Gjennom Dart (2014) sine analyser kom det frem at JSSI og SSJ hadde fokus på temaer som etnisitet og utdanning, mens IRSS hadde publisert mange artikler med vold som hovedtema.

Det kom også frem at fysisk aktivitet, deltakelse og elitisme var sentrale temaer i både SSJ og IRSS. SSJ viste seg å være mer preget av psykologifeltet enn de to andre tidsskriftene, noe Dart (2014) konkluderte med på grunnlag av analyser av nøkkelord. Ifølge Dart (2014) indikerer dette at psykologi har vært en stor del av idrettssosiologisk forskning de siste 25 årene, særlig innen forskning gjennomført og publisert i USA.

De største temaene var fremtredende i alle tre tidsskriftene, og markerer det som er essensen av idrettssosiologisk forskning. Temaer som utdanning, media, etnisitet, økonomi, politikk og globalisering var alle sentrale i de tre tidsskriftene (Dart, 2014). Tematikk knyttet til det sosiologiske begrepet gender var også gjennomgående tema i de tre tidsskriftene. Problemstillinger knyttet til klasse var også sentrale, men omfanget av artikler med slik tematikk var noe mindre enn de andre temaene.

I tillegg til å kartlegge temaer som var sentrale innenfor idrettssosiologisk forskning de siste 25 årene, kartla også Dart (2014) hvilke idretter som var mest dominerende innenfor forskningsfeltet. Den idretten som er mest omtalt innenfor idrettssosiologisk forskning de siste 25 årene er fotball. Fotball er omtalt mer enn fire ganger så mange ganger som den idretten som er omtalt nest mest (Dart, 2014). Lagidretter var generelt mer omtalt enn individuelle idretter, men enkelte individuelle idretter var også sentrale i mange av artiklene. Dart (2014) registrerte totalt 74 forskjellige idretter som var beskrevet i artikler publisert gjennom de siste 25 årene. Et av funnene i Dart (2014) sin studie er at et vidt spekter av aktiviteter blir kategorisert under begrepet «sports» eller idrett. Innenfor idrettsbegreper finner man rekreasjonsaktiviteter, skoleidrett, amatør idrett, eliteidrett, fritidsaktiviteter og konkurranseidrett (Dart, 2014).

En annen del av Dart (2014) sin studie tok for seg i hvilke land den idrettssosiologiske forskningen hadde foregått. England og USA var scene for store deler av forskningen, men Dart (2014) kartla også at mye av forskningen var lagt til land spredt over hele verden. Særlig i IRSS var det spredning i hvilke land forskningen hadde foregått i, mens SSJ tok for seg mange artikler basert på forskning gjennomført i USA.

Gjennom Dart (2014) sine metodiske valg var det en komplisert oppgave å analysere metodebruken i et så stort datagrunnlag. Mange av artiklene som Dart (2014) analyserte oppga ikke hvilke metoder som var benyttet verken i sammendrag, tittel eller nøkkelord. Som et resultat av dette ble kun cirka halvparten av artiklene i hvert tidsskrift inkludert i Dart (2014) sin analyse. Årsaken var problematikk knyttet til å identifisere metodebruk i artiklene.

Selv med et mindre datamateriale, ble det konkludert med at metodebruken i det idrettssosiologiske forskningsfeltet var likt fordelt mellom kvalitativ og kvantitativ metode, og at ingen av metodene var dominante innenfor feltet (Dart, 2014). Studien gir et inntrykk av at forskningsfeltet har gått fra å inneholde store mengder positivistisk kvantitativ forskning, til å bli et felt preget av større spredning innenfor metodisk arbeidsmetode. Feltet karakteriseres av et bredt spekter av temaer, metoder og teorier (Dart, 2014).

Gjennom Dart (2014) sin studie ble det kjent at det var krevende å kartlegge hvilke teoretiske grunnlag artiklene hadde. Informasjon om teoretisk grunnlag var mangelfull i mange av artiklenes sammendrag, tittel og nøkkelord (Dart, 2014). Blant de 71 teoretiske rammeverkene som ble identifisert var feministisk teori mest brukt, mens store teoretikere som Bourdieu, Foucault og Marx også var sentrale i forskningsfeltet (Dart, 2014).

Metode

Dette kapittelet er konstruert for å skape transparens i forskningsprosessen, og gi innsikt i hvilke vurderinger og avgjørelser som er blitt gjort av forskeren underveis i forskningsarbeidet.

Denne masteroppgaven er en metastudie som har til hensikt å skape forståelse rundt feltet idrettssosiologi og dets temaer og metoder. Dette har blitt gjort ved å analysere de mest leste artiklene i 3 store idrettssosiologiske tidsskrifter. Studier som tar for seg analyser av eksisterende forsknings innhold havner innenfor et paraplybegrep som kan inneholde en rekke forskjellige analyseverktøy. Innholdsanalyser åpner for at forskerne får frihet i valg av teknikker i analysearbeidet (Dart, 2014). En slik studie kalles ofte en review-studie, og datamaterialet som ligger til grunn for diskusjon av oppgavens problemstilling er hentet fra forskningspublikasjoner som allerede er utgitt. Disse publikasjonene er nøye utvalgt gjennom en rekke utvalgsriterier, og er ment for å belyse problemstillingen (Tjora, 2017). Årsaken til at det er valgt en slik metode er fordi det er vurdert som egnet for oppgavens tematikk og mål, da denne studien er ment for å beskrive forskningsfronten innenfor fagfeltet idrettssosiologi.

Ved å analysere de mest leste artiklene i strategisk utvalgte akademiske tidsskrifter, vil en slik studie kunne gi et overblikk over feltet og skape forståelse både innen temaer og metoder (Tjora, 2017). Problemstillingen vil besvares gjennom analyse av innholdet i de forskjellige, og denne studien bidrar med et mer dybdeforståelse enn det som har blitt gitt i tidligere studier. Metodevalget for denne studien åpner for at forskeren kan vie mer tid til hver enkelt artikkel, og dermed dekke deler av karakteristikken som tidligere forskning ikke har belyst. Dette er en metodisk tilnærming som omtales som et dybdestudium. Kjennetegnene ved et dybdestudium er at det inkluderes få enheter, samtidig som det hentes mye informasjon fra hver enhet (Thagaard, 2013). Artiklene som blir analysert i denne studien faller alle innenfor idrettssosiologi og gjennom en rekke utvalgsriterier er artiklene vurdert som representative for forskningsfeltet.

Tidligere analyser har tatt for seg blant annet titler og nøkkelord, men det har vært varierende mengde informasjon i dette datamaterialet. I et tidligere prosjekt ble det gjennomført en slik type analyse, og mange av artiklene var svært vanskelige å kategorisere og analysere med dette datagrunnlaget (Skogan, 2019). En av årsaken er at det er forskjellig praksis fra forsker til forsker når det kommer til informasjonen som gis i titler og nøkkelord. I enkelte artikler

brukes ikke nøkkelord i det hele tatt, mens noen artikler har svært utfyllende informasjon i nøkkelordsavsnittet. Det er også varierende praksis når det kommer til titler, da noen forskere blant annet velger fengende titler, mens andre bruker mer informative titler.

I dette prosjektet er det brukt forskjellige metoder for å analysere datamaterialet. Denne studien tar utgangspunkt i blandete metoder for å svare på prosjektets problemstilling, noe som betyr at det er brukt både kvalitative og kvantitative tilnærminger (Ringdal, 2014). Studiet er eksplorerende og problemstillingen har utviklet seg i løpet av forskningsprosessen. Primærmetoden har vært en grundig lesning av hver artikkel, noe som også har resultert i en kort oversikt for hver av artiklene. Innholdet i artiklene har deretter vært gjenstand for en kvalitativ analyse, med mål om å forstå forskningsfeltet. Analysemetoden har skapt en forståelse som har gitt grunnlag for å diskutere feltets temaer og metoder, samt forskningens betydning for samfunnet. I tillegg er det inkludert en kvantitativ tilnærming i deler av analysen, hvor det benyttes deskriptiv data for å beskrive karakteristikken av hver artikkel. Ved å inkludere en kvantitativ del ble det mulig å sammenligne hver artikkel, samtidig som de kvantitative dataene ga grunnlag for utvelgelse av tema i analysen.

Litteraturstudie

Studien er en tradisjonell litteraturstudie, hvor målet er å få en bred forståelse og oversikt over feltet. Slike studier kan brukes når man ønsker informasjon om det store bildet. Studiens oppbygging følger Jesson Matheson og Lacey (2011) sine beskrivelser av narrative litteraturstudier. Snøballmetode har vært en sentral del av arbeidsprosessen, og det å søke og følge trådene fra en studie til en annen har dannet grunnlaget for den kvalitative analysen. Etersom en studie har ledet til en annen, har forskerens helhetsvurdering vært sentral i bruk av kilder. I denne studien er det tatt utgangspunkt i vitenskapelige artikler, samt bøker og utgivelser som de utvalgte artiklene refererer til. Enkelte nyhetssaker er også blitt vurdert som nyttige for å berike analysen. Referansene brukes i sammenligning og drøfting av resultatene.

Innledende litteratursøk

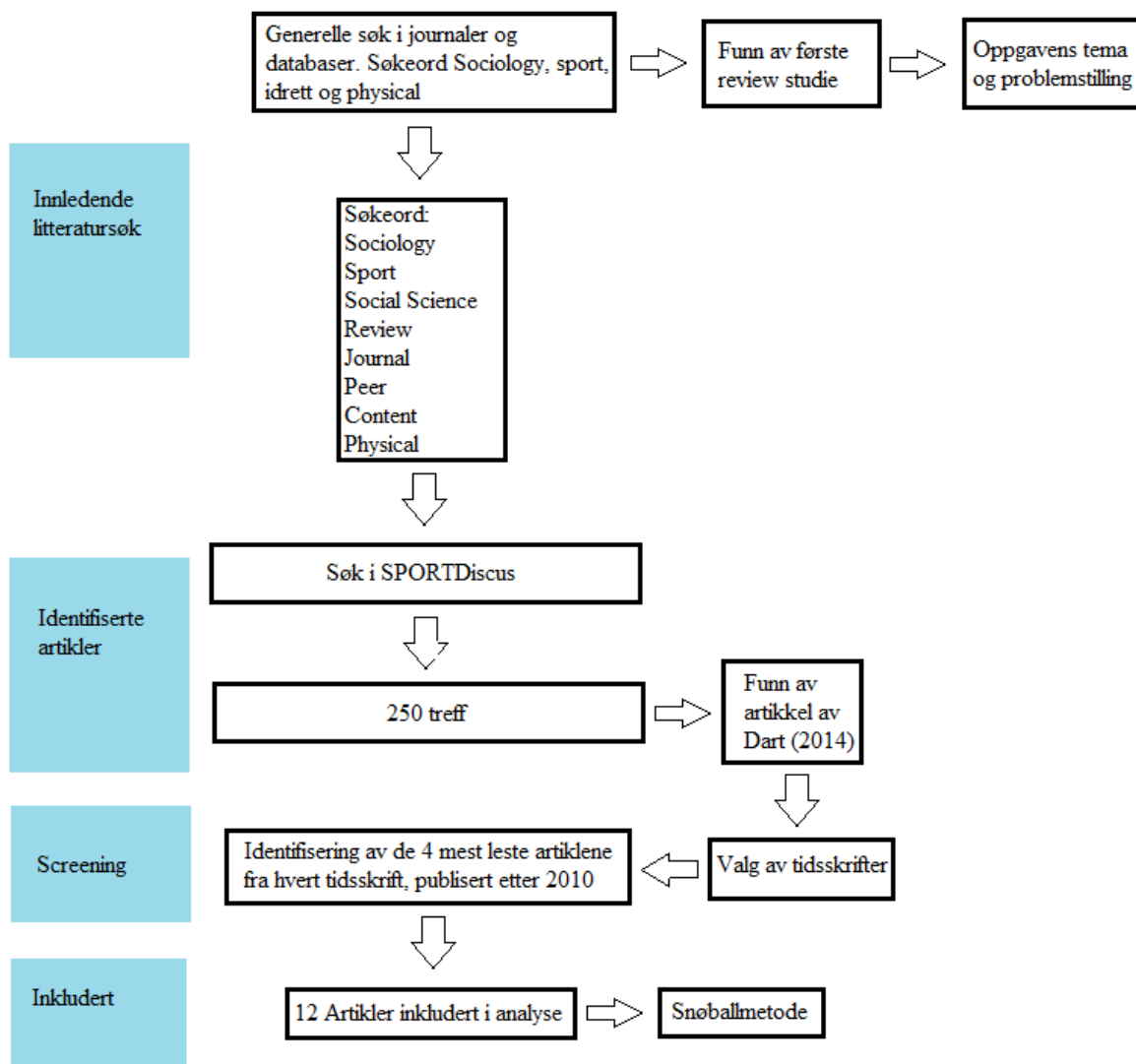
Grunnlaget for dette masterprosjektet startet i et innledende litteratursøk med hensikt å skape en grov forståelse for temaet idrettssosiologi. Søket ble gjort uten at tematikk og

problemstilling var bestemt, og var en del av arbeidet med å utforme oppgaven. Søkene som ble gjort tok for seg idrettssosiologiske artikler som ble funnet i databasene: Sage Journals, SportDiscus, WebOfScience og Google Scholar. Databasene ble valgt ut ifra Orias sin kategorioversikt.

Arbeidet startet med et stort og åpent litteratursøk fordi Ringdal (2014) anbefaler å starte litteratursøket i toppen av informasjonskilden, noe som resulterer i at man finner oversiktsartikler. Det innledende litteratursøket resulterte i funn av flere artikler som denne masteroppgavens tematikk og problemstilling er inspirert av.

Ideen for dette masterprosjektet kom fra artikler som blant annet kartla forskjeller i forskningspraksis innenfor idrettssosiologi i Europa og USA (Tian & Wise, 2019), og artikler med mål om å identifisere trender innenfor idrettssosiologi (Dart, 2014, Seippel, 2018). Funnet av artikkelen til Tian & Wise (2018) gav grunnlag for å bruke søkeordene: Sociology, Sport, Social Science, Review, Journal, Peer, Content, og Physical. Disse søkeordene ble brukt i databasen SPORTDiscus, og søket resulterte i mer enn 250 artikler.

En av de første artiklene som ble identifisert var oversiktsstudien «Sports review: A content analysis of the International Review for the Sociology of Sport, the Journal of Sport and Social Issues and the Sociology of Sport Journal across 25 years», hvor Dart (2014) analyserer flere store idrettssosiologiske tidsskrifter. Artikkelen har vært spesielt viktig for utformingen av dette masterprosjektet. Etter å ha lest artikkelen ble jeg inspirert til å gjennomføre en lignende studie, og flere av de metodiske valgene er gjort med grunnlag i de refleksjoner og valg som Dart (2014) har gjort i sitt prosjekt.

Figur 1. Flytskjema for litteratursøk. Figuren viser progresjonen i litteratursøket, og hvordan generelle søk ledet til utvelgelsen av 12 artikler. Snøballmetode ble brukt for kilder som brukes i analysen av datamaterialet.

Bakgrunn for metodiske vurderinger

Den tidligere forskningen har vært inspirasjon for oppgaven, både i bestemmelse av problemstilling, tema og metodiske valg. En av svakhetene med tidligere forskning er at den har inkludert alle publiserte artikler, og ikke et utvalg basert på gode utvalgskriterier. Etter å ha gått gjennom hver enkelt artikkel, er det tydelig at noe av forskningen innenfor idrettssosiologi tiltrekker seg få til ingen lesere, mens andre artikler har opplevd stor interesse og popularitet. I denne studien er det valgt å ta hensyn til dette, ettersom artikler som ikke

konsumeres av de som den er ment for, ikke representerer samme viktighet som de artiklene som opplever stor trafikk. I tidligere forskning er alle artikler veid likt, og det vil derfor kunne gi et skjevt bilde av hvilke temaer som vekker interesse innenfor feltet.

Ved å analysere store mengder artikler vil man heller ikke skape en forståelse for hver enkelt artikkel, og det kan være krevende, om ikke umulig å trekke gode konklusjoner om tematiske sammenhenger i de forskjellige artiklene. Derfor er det valgt å gå grundigere inn på hver artikkel, og ved å forstå de mest leste artiklene innenfor forskningsfeltet antas det at man også vil forstå hva som kjennetegner idrettssosiologien. Dette utgjør grunnlaget for å gjennomføre en dybdestudie.

Samfunnet fungerer ikke på samme måte i dag som det gjorde for tretti år siden, og det ses derfor som irrelevant å inkludere artikler publisert for mer enn ti år siden. Denne studien fokuserer på moderne artikler, og tar derfor utgangspunkt i artikler publisert mellom 2010 og 2020. Årsaken til å ta utgangspunkt i moderne artikler er også for å dekke over nytt materiale som ikke er analysert i viktige oversiktsartikler om forskningsfeltet idrettssosiologi (Dart, 2014; Seippel, 2018).

De metodiske valgene som er gjort i denne studien er som nevnt basert på arbeid i lignende prosjekter, samt uttalelser og påstander fra disse prosjektene. Ørnulf Seippel (2018) skriver i en oversiktsstudie at inntrykket av det idrettssosiologiske forskningsfeltet kommer fra hva som blir lest, hva man har likt og hva man har gått glipp av. Tidligere forskning som forsøker å avdekke trender og trekk ved forskningsfeltet har brukt metoder som ikke inneholder analyse og lesning av artikler i fulltekst, men heller i form av å analysere blant annet titler og nøkkelord (Dart, 2014, Seippel, 2018). Forskningsfeltet har ekspandert og blitt av en størrelse som ikke gjør det mulig å lese alle publiserte artikler på en systematisk måte (Dart, 2014). De kvantitative metodene som har blitt benyttet har heller ikke klart å gi en korrekt oversikt. Arbeidet med en fullstendig oversikt vil ifølge Dart (2014) være en ekstremt tidkrevende prosess som er en for krevende prosess for de aller fleste. Derfor har de metodiske valgene i denne oppgaven basert seg på disse uttalelsene. Etter råd fra Dart (2014) er tekstene analysert i fulltekst for å gi en bedre oversikt. Dart (2014) beskriver en fullstendig analyse som et umulig prosjekt, og dette masterprosjektet følger Dart (2014) sine råd og kombinerer det med Ørnulf Seippel (2018) sine uttalelser om at feltet blant annet defineres av det man leser. Dette var bakgrunn for å analysere de mest leste artiklene mellom 2010 og 2020, noe som vil kunne bidra til å identifisere karakteristikken ved forskningsfeltet idrettssosiologi.

Datamaterialet består av 12 artikler som er analysert i fulltekst. Disse artiklene er hentet fra de idrettssosiologiske tidsskriftene: «International Review for the Sociology of Sport», «Sport and Social Issues» og «European Journal for Sport and Society». Artiklene er alle utgitt etter 2010, og de fire mest leste artiklene fra hver av de nevnte tidsskriftene er inkludert.

«International Review for the Sociology of Sport» og «Sport & Social Issues» hadde begge oversikter over de mest leste artiklene liggende på sin hjemmeside, noe som gjorde arbeidet med å identifisere og velge artikler enkelt. «European Journal for Sport and Society» hadde ikke en slik oversikt, og alle utgavene av tidsskriftene fra 2010-2020 måtte gjennomgås for å velge ut de riktige artiklene. Antall lesninger var oppgitt i hver enkelt utgave av tidsskriftet, men det var ikke lagd snarveier til de mest leste artiklene. Derfor måtte hver publisasjon kontrolleres manuelt.

Selv om kun et lite utvalg av artikler som er publisert i idrettssosiologiske tidsskrifter er inkludert, vil metoden kunne bidra til å gi et bilde av hva som kjennetegner forskning som er sentralt innenfor idrettssosiologi. Dart (2014) påpeker at populære tidsskrifter kan gi en pekepinn på hva feltet handler om, ettersom dette er primærkilden for akademisk litteratur. De akademiske publisasjonene som er valgt ut, er alle store og anerkjente tidsskrifter med mange månedlige lesere. Artiklene som blir publisert er formet, og blir formet av de som er sentrale innenfor feltet.

De inkluderte tidsskriftene publiserer primært artikler med sosiologiske temaer, og kombinerer temaer fra andre forskningsfelt som for eksempel økonomi, geografi, antropologi, og psykologi (Dart, 2014, Seippel, 2018).

Utvalget er valgt med utgangspunkt i Researchgate.net sin «RG Journal Impact» som rangerer akademiske tidsskrifter ut fra hvor mye publisasjonens artikler blir referert til i andre forskningsartikler. Dette er en måte å definere hvor viktig et tidsskrift er for sitt forskningsfelt. Ettersom Idrettssosiologi ikke regnes som et eget forskningsfelt i denne utregningen, gis den score etter sin posisjon blant publisasjoner med lignende temaer. Utvelgelsen er gjort med utgangspunkt i tidligere forskning (Dart, 2014, Seippel, 2018).

Et tidsskrift (Sociology of Sport Journal) ble eliminert på grunn av lav RG Journal Impact og fordi den hovedsakelig tar for seg amerikansk forskning. European Journal of Sport and Society hadde en score på 0.83, Journal of Sport & Social Issues hadde en score på 0.82 og

International Review for the Sociology of Sport hadde en score på 0.74. Tidsskriftet regnes da bare som blant ca topp 80% innenfor sitt felt, men er regnet innenfor feltet sosiologi. Årsaken til at tidsskriftene får lav score er fordi idrettssosiologi er en svært liten del av sosiologien. Tidsskrifter som spesialiserer seg innenfor idrettssosiologi kan kun sammenlignes med hverandre hva vedgår RG Journal Impact.

International Review for the Sociology of Sport

Tidsskriftet ble opprettet i 1966, og var et arbeid som ble iverksatt av den internasjonale komiteen for idrettssosiologi. International Review for the Sociology of Sport var den første akademiske kilden til idrettssosiologiske artikler, og i de tidlige årene handlet publikasjonene primært om sosiologi og utdanning. Tidsskriftet blir i dag publisert gjennom SAGE, og er fortsatt knyttet til det idrettssosiologiske forbundet (ISSA). Tidsskriftet har gått fra å bli publisert årlig, til å publiseres 8 ganger i året (Donnelly, 2005, SAGE, 2020). Den har et vidt spenn i tematikk og metodikk, og skiller seg fra andre tidsskrifter ved at det inkluderes artikler fra hele verden. Tidsskriftets sterke posisjon innen det idrettssosiologiske feltet har gjort det til et naturlig valg å inkludere dens mest leste artikler i denne masteroppgaven. Det faktum at den ikke er knyttet til et begrenset geografisk område styrker også dens reliabilitet og generaliserbarhet, da den representerer forskningsfeltet verden over.

Journal of Sport and Social Issues

«Journal of Sport and Social Issues» blir utgitt fire ganger i året av Sage Publishing. Hver utgave inneholder tre seksjoner som tar for seg forskjellige deler av det Sage (2020) beskriver som et dynamisk forskningsfelt. De tre seksjonene er «Focus», som tar for seg artikler innenfor ett bestemt tema, «Trends» som er artikler med fokus på å finne kjennetegnene ved forskning med viktighet for idrett, og «View» som fokuserer på artikler og kommentarer som legger til rette for debatt og diskusjon.

Tidsskriftet tar for seg forskjellige samfunnsfaglige grener som knyttes til problemstillinger i idretten. Den tar for seg et bredt spekter av tematikk, noe som fører til at det er et tidsskrift med forskjellige synspunkter og metodiske valg, og disse forskjellige synspunktene fører til

debatt og spørsmål rundt hva som er de kritiske problemene i den moderne idrettsforskningen (Sage, 2020).

European Journal for Sport and Society

«The European Journal of Sport and Society» er det offisielle tidsskriftet til det europeiske forbundet for idrettssosiologi, og publiseres 4 ganger årlig av Taylor & Francis. Den tar for seg sosiologiske aspekter av idrettsvitenskap og inkluderer flere subdisipliner. Subdisiplinene er alle innenfor hva Seippel (2018) og Dart (2014) legger i begrepet idrettssosiologi.

Tidsskriftet beskrives som en multitematisk plattform som tilbyr et mangfold av temaer, teoretiske tilnærminger og empiriske metoder innenfor idrettssosiologi (Francis & Taylor, 2020). Innholdet består av både forskningsartikler, rapporter, studierapporter, konferanserapporter og bokanmeldelser. The European Journal of Sport and Society er et internasjonalt fagfelleverdert tidsskrift som publiserer artikler med originale forskningsbidrag innenfor samfunnsvitenskap.

Koding og generering av temaer

De fire mest lest artiklene fra hvert av de utvalgte tidsskriftene ble lest gjennom publikasjonens egen hjemmeside. For hver artikkel ble det skrevet ned koder for temaer og metode i tillegg til et sammendrag som skal oppsummere artikkelen. Oppsummeringen er forskerens egen tolkning av artikkelen, og hvilke deler som er inkludert er bestemt av forskeren. I mange av artiklene fikk man inntrykk av artiklene fra titler, sammendrag og nøkkelord, mens andre artikler krevde grundig lesning for å forstå innholdet. Alle artiklene ble grundig gjennomgått, og med samme prosedyre og leseteknikk. Kodingsarbeidet ble grunnlaget for en kvantitativ deskriptiv presentasjon av data, som igjen ga grunnlag for en kvalitativ tematisk analyse.

I den kvalitative analysen blir temaer og metoder i de forskjellige artiklene diskutert. Innhold fra hver artikkel ble plassert innenfor temaet de representerte, noe som ga grunnlag for oppbyggingen av analysekapittelet. Målet med kodingen var å ekstrahere essensen i det empiriske materialet, noe man ifølge Tjora (2017) gjør for å redusere materialets volum, og tilrettelegge for en struktur som dannes på grunnlag av de detaljer som eksisterer i det utvalgte

datamaterialet. Hensikten er å danne kategorier gjennom å sortere datamaterialet. Dette ble vurdert som en hensiktsmessig metode for å belyse studiens problemstilling.

Kodingsarbeidet ble gjort i Microsoft Excel og kodene ble gitt ut fra forskerens subjektive forståelse av artiklenes innhold. Etter at hver artikkel hadde blitt gitt gjeldende koder, ble det arbeidet med å se etter sammenhenger mellom de forskjellige kodene. Disse sammenhengene ga grunnlag for å skape egne kategorier som utgjør temaene i analysen. Artiklene er ikke knyttet eksklusivt til en kategori, da flere av artiklene tar for seg flere store temaer.

Forskningens kvalitet og fremstilling

Tidligere innholdsanalyser av idrettssosiologiske tidsskrifter har hatt svakheter i forsøkene på å kartlegge forskningsfeltet. Denne studien har tatt utgangspunkt i de beskrevne svakheter i tidligere prosjekter (Dart, 2014; Seippel, 2018), og forsøkt å dekke et område som ikke tidligere er dekket. Metodene som brukes i dette masterprosjektet er gjennomført med varierende grad av objektivitet. Det er benyttet objektive mål i utvelgelse av artikler og i deler av analysen, mens mye av arbeidet med tolkning av artiklene tar utgangspunkt i forskerens subjektive forståelse. Dette kan føre til at noe av materialet blir påvirket av forskerens egne erfaringer, interesser og vinklinger (Tjora, 2017). Resultatet i deler av analysen baserer seg med andre ord på forskerens forståelse av artiklene, noe som representerer en svakhet for oppgavens generaliserbarhet. Sosiologi er et felt som ofte baserer seg på subjektive tolkninger, og dette prosjektets metodiske valg er reflektert i annen sosiologisk forskning. Arbeidsmetodene som er benyttet i dette prosjektet har tillatt å skape mer dybde i forståelsen av feltet, da tidligere studier kun har skummet overflaten av artiklenes innhold (Dart, 2014; Seippel, 2018). En positiv side med arbeidsmetoden er at den har bidratt til å skape en dypere forståelse av artiklene, og viktige detaljer har heller ikke blitt oversett i arbeidet. Etter erfaringer fra tidligere prosjekter ble det konkludert at det kreves å gå grundig inn i hver artikkel for å forstå omfanget av artikkelen og feltet som helhet. Derfor ble det lagt stor vekt på å arbeide grundig med hver artikkel for å forstå innholdet.

En grundig analyse av 12 akademiske artikler, som alle har forskjellig tematikk, er naturlig nok et omfattende stykke arbeid som både krever mye tid og konsentrasjon. Derfor var det viktig å disponere tiden godt gjennom arbeidet med prosjektet for å unngå å mistolke artiklene. Artiklene som er analysert er komplekse publikasjoner som er vanskelige å lese og

forstå om man ikke har kunnskap innenfor feltet på forhånd. En av de krevende delene av det metodiske arbeidet var å gi artiklene korrekte koder. Idrettssosiologien er et sammensatt felt med mange forskjellige temaer, og hvert tema har mange ord som kan være identifikatorer for at temaet er sentralt i artikkelen. Dette ser man i Seippel (2018) sin artikkel, hvor det ble vist at feltet består av komplekse koblinger av forskjellige temaer og disse ofte ble identifisert i bruken av spesifikke ord som kan kobles til et gitt tema. I arbeidet med et såpass krevende datamateriale må man ta høyde for at det kan ha blitt gjort vurderinger og tolkninger som har ført til at noe informasjon har blitt oversett. For å forsøke å minimere effekten ble materialet gjennomgått grundig flere ganger og kontrollert for de allerede genererte kodene.

Studiens kildevalg kan kritiseres ettersom artiklene er hentet fra tidsskrifter hvor redaktørens personlige preferanser kan være med på å avgjøre hvilke artikler som skal publiseres. I fagfelleverderte tidsskrifter har redaktørene mulighet til å filtrere og velge ut artikler til hver enkelt utgave, noe som bidrar til formingen av forskningsfeltet (Aitchison, 2011). I artikkelen av Dart (2014) blir redaktørene omtalt som portvaktene innenfor forskningsfeltet, i og med at de bestemmer hvilke temaer, metoder, teorier og forfattere som blir publisert. Datamaterialet som denne studien tar utgangspunkt i er derfor til en viss grad påvirket av redaktørene. Man kan likevel poengtere for at tidsskriftene også er avhengig av forskerne som sender inn sitt materiale og at innholdet er formet av dem (Dart, 2014). Feltets innhold og utvikling er derfor preget av forskerne som sender inn arbeid, redaksjonene og de som er valgt ut for å gjøre en faglig vurdering av de innsendte artiklene.

Resultat

Presentasjon av utvalgte artikler

I dette kapittelet vil hver av artiklene presenteres. Oversikten som gis er basert på forskerens subjektive oppfatning og forståelse av artikkelens innhold. Hver artikkel er gjennomgått med samme mal, og vil ta for seg studiens arbeidsmetoder, tematikk, funn og konklusjoner. Dette materialet vil være grunnlag for en kvalitativ analyse. I tillegg vil hver artikkel kategoriseres med utgangspunkt i de koder som ble gitt og brukes til en kvantitativ deskriptiv presentasjon i neste delkapittel. Hensikten med denne presentasjonen er å gi leseren et innblikk i forskningsprosessen og forstå innholdet i artiklene. Leseren kan få et bilde av hva hver artikkel inneholder, og enklere forstå den kvalitative analysen.

International Report for the Sociology of Sport (IRSS)

Advantage men: The sex pay gap in professional tennis (2012)

Forfattere: Flake, Dufur & Moore (2012)

Studien tar for seg lønnsforskjellen mellom kjønn i idretten tennis. Tennisforbundene sitter på detaljert informasjon om hver enkelt spillers prestasjoner, noe som gir god innsikt i hvorvidt prestasjoner er den avgjørende faktoren for lønnen (Flake, Dufur & Moore, 2012). Når det kommer til kommersialisering og popularitet er tennis den mest suksessfulle kvinneidretten. Derfor blir det argumentert for at hvis det finnes lønnsforskjeller på grunn av kjønn innenfor tennis, vil det mest sannsynlig være større forskjeller i kvinneidretter som opplever langt mindre popularitet og kommersialisering.

Artikkelen tar for seg en casestudie av et offentlig publisert datamateriale. Datamaterialet som analyseres er inntektene til de 100 best rangerte tennisspillerne i verden, og målet er å finne forskjellene i inntekt for kvinner og menn (Flake, Dufur & Moore, 2012).

Datamaterialet som ble analysert var data fra tennisforbundene ATP og WTA. Til sammen 200 utøvere ble inkludert i studien: de hundre høyest rangerte mennene og de hundre kvinnene med høyest rangering. Produktivitet ble målt i deltakelse i både single- og doubleturneringer, premiering i single- og doubleturneringer, og endelig rangering. Karriereproduktivitet ble målt i seire i single- og doubleturneringer, karrierelengde, og prispenger. Det ble også samlet inn data som beskriver den totale utbetalingen for alle profesjonelle tennisturneringer fra 2009 (Flake, Dufur & Moore, 2012).

Sentrale funn i studien var at medianlønnen til herrene var mye høyere enn medianlønnen til kvinner. Kvinner tjente i gjennomsnitt mindre for en seier i en turnering enn det menn gjorde. I de største turneringene var premiepotten lik for kvinner og menn, mens mindre turneringer betalte mannlige utøvere bedre (Flake, Dufur & Moore, 2012).

Football fans' views of racism in British football
Forfattere: Cleland & Cashmore (2013)

Artikkelen tar for seg rasisme blant engelske fotballsupportere. Studien har en omfattende teoribruk, og bruker konsepter skapt av teoretikere som Bourdieu i arbeidet med å analysere rasisme blant fotballsupportere. Studien lener seg også tungt på tidligere forskning fra forskjellige fagområder, noe som blir kombinert i den endelige analysen og diskusjonen av problematikken som oppgaven gjør rede for. Særlig er de teoretiske begrepene «felt» og «habitus» blitt brukt for å skape forståelse for hvorfor rasisme oppstår blant supporterne i engelsk fotball.

Siden tematikken i oppgaven er alvorlig, og mange sine meninger kan være politisk ukorrekte og diskriminerende, ble spørreundersøkelsen gjennomført anonymt online.

Spørreundersøkelsene ble postet på fanklubbers nettsider under kategorien «off topic». En del av undersøkelsen omhandlet de spesifikke episodene som hadde skjedd i løpet av 2011/2012 sesongen, mens den andre delen omhandlet supporterens egne erfaringer med rasisme blant supportere. Artikkelen hevder ikke å være representativ for alle fotballsupportere, og det er begrenset generaliserbarhet av studiens resultater.

Med utgangspunkt i Bourdieu (1990) sine teorier blir det diskutert hvorvidt en kan sammenligne habitusen til forskjellige supportere, ettersom det er stor variasjon blant dem. Cleland & Cashmore, (2013) finner tegn på at hvit habitus eksisterer innenfor engelsk supporterkultur, noe som blir eksemplifisert gjennom sitater hvor fans beskriver hvordan rasistiske holdninger har gått gjennom generasjoner. Det argumenteres også for at problemer med rasisme innen fotballkulturen ofte kan knyttes til eldre fans, som opplevde engelsk fotballkultur i den perioden hvor alle spillerne var hvite. Hos mange supporterne er bevisstheten rundt rasisme et grått felt, og flere supportere rettferdiggjør rasistiske handlinger. Dette er fordi det gir kulturell og sosial mening for dem, og kan dermed forklares ut ifra Bourdieus (1990) habitusbegrep. For andre fans er all negativ omtale som omhandler rase sett på som rasistiske handlinger (Cleland & Cashmore, 2013).

Artikkelen argumenterer for at resultatene kan gi en signifikant sammensetning av engelske supporteres syn på rasisme i supporterkulturen. En stor svakhet med studien er at den ekskluderer de som ikke bruker internett, selv om det argumenteres for at majoriteten av den britiske befolkningen har tilgang til internett på en eller annen plattform.

Assessing the sociology of sport: On cultural sensibilities and the great sport myth
Forfattere: Coakley (2015)

Artikkelen av Coakley er en diskusjon av en eksisterende modell, «The Great Sport Myth» som baserer seg på en rekke kulturelle antakelser om idrett. Modellen baserer seg på en kvalitativ diskursanalyse.

Jay Coakley har gjennom flere tiår identifisert manges syn på idrettens iboende renhet og godhet. Han presenterer også to andre grunnleggende syn på idretten: det at renheten og godheten ved idrett overføres til de som deltar i den og konsumerer den, og troen på at idrett bidrar til individuell og kollektiv utvikling (Coakley, 2015). Hans modell «The Great Sport Myth» kombinerer de tre synene i en figur som gjennom historien har bidratt til en rekke beslutninger som har ført til at flere har omfavnet og sponset idretten (Coakley, 2015). Modellen viser til antakelser om at man ikke trenger å ha et kritisk og konstruktivt syn på idretten, fordi idretten allerede er det den skal og burde være.

De som deler dette synet på idretten beskrives som vanskelige å vende, og deres tro er nesten som en religiøs tro, som ikke lar seg påvirke av empirisk realisme. Det problematiseres at troen ikke vokser i et vakuum, men er sentralt hos innflytelsesrike personer som ofte kamouflerer egne interesser bak idrettens betydning for individuell og kollektiv utvikling (Coakley, 2015). Coakley (2015) presenterer kritiske tolkninger av den ledende eliten hvor idretten brukes som et middel for å oppnå politisk kontroll, ettersom idretten appellerer til folket.

Coakley (2015) argumenterer også for hvordan uavhengig forskning gjennomført av økonomer, sosiologer og politiske forskere har blitt ignorert. Det diskuteres hvorvidt GSM kan ha ført til at skylden for problemer innenfor idrett blir lagt til enkeltpersoner, noe Coakley (2015) blant annet eksemplifiserer med at Lance Armstrong ble sykkelsportens syndebukk, selv om kritikken skulle vært ledet mot de som er delaktige i organiseringen av sykkelsporten.

Social class differences in youths' participation in organized sports: What are the mechanisms?

Forfattere: Andersen & Bakken (2018)

Studien tar for seg hvordan sosial klasse kan påvirke ungdommers deltakelse innenfor idretten, noe som kartlegges gjennom en spørreundersøkelse gjennomført på ungdom mellom 16 og 19 år. Datamaterialet er hentet fra en stor undersøkelse gjort på ungdom fra Oslo. Hensikten med studien er å undersøke hvorvidt sosial klasse har innvirkning på deltakelse innen organisert idrett for ungdom (Andersen & Bakken, 2018). Studien har hentet inspirasjon fra andre prosjekter, og målene for sosial klasse er en kombinasjon av mål brukt i tidligere studier (Ganzeboom & Treiman, 2011; Bourdieu, 1984, 1986; Lareau, 2003; Savage et al., 2005).

Elevenes sosiale klasse ble målt ut ifra foreldrenes yrke. Deretter ble det delt inn i 11 kategorier med utgangspunkt i Ganzeboom & Treiman (2011) sitt EGP skjema. Ettersom noen kategorier inneholdt svært få respondenter, forskerne modifisert Ganzeboom & Treiman (2011) sitt klasseskjema, og redusert antallet kategorier til 6.

Det ble funnet signifikante forskjeller mellom de som kom fra familier med høy yrkesstatus sammenlignet med de som kom fra familier hvor foreldrene ikke var i arbeid. Undersøkelsen viste at 18% av ungdommene med foreldre som ikke var i arbeid deltok i organisert idrett, sammenlignet med 30% blant ungdom med foreldre i den høyeste sosiale klassen.

Forskjellene mellom de forskjellige stadiene av middel til høy sosial klasse var liten og ikke signifikant (Bakken, 2017).

Analysene viste at ungdom med foreldre fra en høyere sosial klasse hadde en 10-11 prosentpoengs sjans til å delta i organisert idrett enn ungdom med foreldre av lavere sosial klasse. Analysene viste at den viktigste faktoren var økonomisk kapital, etterfulgt av familiens velstand, bosituasjon og ungdommens egen opplevelse av familiens økonomiske situasjon (Andersen & Bakken, 2018). Forskjellen på deltakelse innenfor organisert idrett var 21 prosentpoeng mellom de ungdommene som kom fra familier med høy velstand og de med lav velstand.

Racism, Football Fans, and Online Message Boards: How Social Media Has Added a New Dimension to Racist Discourse in English Football
Forfattere: Cleland (2013)

Studien ble gjennomført i kjølvannet av en rekke hendelser i Premier League 2011/2012, hvor man kunne se tilfeller av rasisme på banen i Premier League. Artikkelen har hentet datamaterialet sitt fra nettforum, hvor fotballfans kan poste anonymt. Studien er en videreføring av studien «Football fans' views of racism in British football» (Cleland & Cashmore, 2013). Den tidligere artikkelen tok utgangspunkt i Bonilla-Silva (2006) sine teorier om whiteness, og hvordan det eksisterer en «fargeblind» ideologi.

I arbeidet med å samle inn data har forskeren åpnet diskusjonstråder på fotballklubbens fanside online. Disse trådene er startet i «off topic» seksjonen av forumene, og forskeren har gitt en tydelig beskrivelse av at diskusjonsposten er en del av et forskningsprosjekt. Studien tok til slutt utgangspunkt i datamaterialet hentet fra forumet til klubbene Grimsby Town og Huddersfield Town. Disse klubbens fansider ble valgt ut fordi de hadde mottatt flest svar på forumposten. De to klubbene ligger i forskjellige områder, hvor demografien er ulik. Blant annet er 76,7% av innbyggerne i området til Huddersfield Town hvite sammenlignet med Grimsby Town, hvor 97,4% er hvite (Cleland, 2013).

I artikkelen bruker Cleland (2013) sitater fra forumposter, og analyserer de med utgangspunkt i tidligere forskning. Disse sitatene er kategorisert ut ifra temaene «Whiteness», «National Belonging» og «Islamophobic Discourse» (Cleland, 2013). Diskursanalysen av innholdet hentet fra de to fotballklubbens nettforum viste at rasisme formidles i kanaler som går under radaren. Internett og sosiale medier har bidratt til at forebyggende arbeid mot rasisme i fotballen har blitt en mer komplisert oppgave, og studien konfronterer antirasistiske bevegelsers påstander om at rasisme i fotballen er på veg til å bli utryddet (Cleland, 2013). Tidligere studier (Ruddock, 2005) har vist hvordan engelsk fotballfans har unngått å inngå i lengre diskusjoner om rasisme på internettforum, mens Cleland (2013) finner tydelige tegn på at flere viser motstand mot rasistiske uttalelser gjennom å henge ut og utfordre de som legger ut slike uttalelser. Diskusjonene som er blitt analysert i studien har handlet om nasjonal identitet, tilhørighet, whiteness, men også motstand mot enkelte grupper som for eksempel muslimer (Cleland, 2013).

Youth Sports: What Counts as “Positive Development?”

Forfatter: Jay Coakley 2011

I artikkelen gir Jay Coakley (2011) et kritisk blikk på personlig utvikling innenfor idretten, og et kritisk blikk på det som forklares som misoppfatninger om idrettens godhet. Artikkelen baserer seg på en kvalitativ litteraturstudie. Artikkelen innledes med en forklaring av begrepet «Sport Evangelists» som ble introdusert av sosiologen Gualianotti (2004). Det Coakley (2011) ønsker å utfordre i sin artikkel er generelle oppfatninger som han mener eksisterer blant en gruppe mennesker som alle faller innenfor begrepet «Sport Evangelists».

Antakelsene blant såkalte «Sport Evangelists» handler om at ungdomsidretten automatisk bidrar med en rekke positive effekter for de som er en del av den, både innenfor positiv utvikling av ferdigheter, som en redning fra en ugunstig livssituasjon og erfaringer som fører til større sjanse for suksess i livet (Coakley, 2011).

Antakelsene til «Sport Evangelists» er ifølge Coakley (2011) basert på en neoliberal ideologi som baserer seg på at lokalsamfunnet opplever et behov for kollektiv progresjon, noe som idretten kan bidra til gjennom å gi deltakerne i idrett personlig utvikling, høyere sjanse for suksess i livet og færre sosiale problemer (Darnell, 2010; Hayhurst, Wilson, & Frisby, 2010).

Coakley (2011) kritiserer det faktum at sosiologien er fraværende i forskning på utviklingen av barn og unge i idretten, og påpeker at det er forskning innenfor helse, familiestudier, psykologi, utdanning og barneutvikling som har fokusert på aktuelle problemstillinger innenfor temaet. Dette presenteres gjennom data som forskeren har hentet i referanselistene til flere artikler innenfor temaet, og hvor ingen av forskerne bak disse artiklene har noen form for tilknytning til sosiologifeltet. Blant annet kunne kun en av de 75 artiklene som ble referert til i Weiss & Bjornstal (2009) sin rapport «Promoting Positive Youth Development Through Physical Activity» knyttes til sosiologi. Rapporten har blant annet vært svært sentral i styringen av fysisk aktivitet og idrett på politisk toppnivå i USA (Weiss and Wiese-Bjornstal, 2009).

Comparing the Urban Impacts of the FIFA World Cup and Olympic Games From 2010 to 2016

Forfattere: Muller og Gaffney (2018)

«Mega-events» som OL og VM tiltrekker store antall besøkende og har stor mediedekning, men kommer ofte med store kostnader og konsekvenser for befolkningen og byen som arrangerer (Müller, 2015). Kostnader er knyttet til utbygging og endring av byer, enten i form

av oppgradering og bygging av nye stadioner, infrastruktur, konferansesentre, sikkerhetssystemer og hoteller. Forskning viser at disse kostnadene ofte ligger på mer enn 10 milliarder dollar, noe som er flere ganger mer enn kostnadene for å arrangere selve arrangementet (Flyvbjerg & Stewart, 2012; Gold & Gold, 2016).

Artikkelen av Muller og Gaffney (2018) tar utgangspunkt i globalisering, og ser på hvordan det å arrangere et mega-event fører til urban utvikling. Dette gjøres gjennom å sammenligne arrangementer som har blitt gjennomført i forskjellige byer over hele verden. Forskning på dette feltet har eksistert siden starten av 90-tallet, og opplevde økning i popularitet siden tidlig 2000-tallet (Muller og Gaffney, 2018). Artikkelen skiller seg fra tidligere forskning ved at den har et komparativt design, hvor forskerne har sett på forskjeller mellom svært ulike byer. Faktorene som bidro til variasjonen var hvilke type arrangement som ble gjennomført, og hvilke land og byer hvor arrangementet fant sted.

Muller og Gaffney (2018) viser hvordan arrangementene kan fungere som katalysator i urban utvikling. Tidligere forskning viser det samme, og Preuss (2004) hevder blant annet at det å arrangere OL akselererer en by sin infrastrukturelle utvikling med opptil 10 år. Det å arrangere mega-eventer fører til et unaturlig høyt press på byens infrastruktur, og skaper et unaturlig behov for blant annet transport og servicetilbud. Dette har ført til at de infrastrukturelle endringene ofte er for store til å være tilpasset den bruken som kommer etter at arrangementet er ferdig (Alm, Solberg, Storm, & Jakobsen, 2014).

Fotball VM og de olympiske lekene er begge arrangementer som når ut til hele verden, og studien belyser hvordan det å arrangere disse arrangementene kan påvirke byen og landet hvor arrangementet foregår. Forskjellene er ofte et resultat av byens politiske og økonomiske kontekst. Variasjonen viste seg å være størst mellom byer og land med forskjellig grad av demokrati. Mer demokratisk styre fører til at arrangementene etterlater seg færre negative implikasjoner på vertsbyen, mens lavere grad av demokrati førte til flere negative effekter av det å arrangere et mega-event (Muller og Gaffney, 2018)

Athletes and/or Activists: LeBron James and Black Lives Matter
Forfattere: Coombs & Casillo (2017).

Artikkelen tar for seg forskjellige mediers fremstilling av en av verdens største idrettsprofiler, basketballspilleren LeBron James. Konteksten som medienes fremstilling av LeBron James blir sett i er hans roller som atlet og aktivist. Artikkelen har som mål å skape forståelse for hvordan LeBron James blir fremstilt i saker som er knyttet til Rice-saken i Cleveland, Black

Lives matter bevegelsen og generelt sett som aktivist. Studien tilfører kunnskap om hvordan mørkhudete atleter blir fremstilt og forstått i sportsmediene sine saker om aktivisme (Coombs & Casillo, 2017).

Kvalitative data ble hentet fra nettaviser og det var kun de 15 høyest rangerte sportsnyhetssidene som ble inkludert i studien. De 15 nettavisene ble valgt ut på grunnlag av antall unike lesere per måned. Forskerne som var involvert i prosjektet gjennomførte analyser av tekster, og tekstene ble fordelt mellom dem gjennom å bruke en nummegerator som fordelte tekstmaterialet. Tekstene ble analysert for tema. En slik fremgangsmåte ledet til at forskerne satt igjen med seks temaer, som til slutt ble slått sammen til fire (Coombs & Casillo, 2017).

Analysen viste at LeBron James ble fremstilt på en måte som tok høyde for både viktigheten av hans stemme og meninger, men også hans tilnærming til aktivisme. LeBron James omtales i artikkelen som en atlet i verdensklasse, men også en entreprenør og forretningsmann (Coombs & Casillo, 2017). Hans merkevare har de siste årene også inkludert en rolle innenfor aktivisme, særlig innenfor problematikk knyttet til rase. De siste årene har han blitt mer sentral i problemer knyttet til det svarte miljøet, og særlig hans tilknytning til hjemstedet er en del av merkevaren. Dette er en av grunnene til at forskerne blant annet fant kritiske vinklinger i nettavisene når det kom til at LeBron James ikke tok standpunkt i en lokal sak hvor politiet hadde tatt livet av en ung svart amerikaner (Gartland, 2016)

Til tross for dette har LeBron James stor status som aktivist, og det skrives blant annet at hvis han ikke overgår Michael Jordan som tidenes beste spiller, så er han allerede langt forbi når det kommer til sin rolle innenfor aktivisme. Hans stemme beskrives som spesielt signifikant når det kommer til sosial problematikk, i 2014 ga *Forbes* han tittelen «verdens mektigste atlet» og det sies at ingen idrettsprofiler siden Michael Jordan har hatt en så stor påvirkningskraft (Badenhausen, 2014).

Does sport-participation improve health? A panel analysis on the role of educational attainment, economic deprivation and work-family load

Forfattere: Coenders, Van Mensvoort, Kraaykamp, Breedveld (2017).

Studien tar for seg en analyse av sammenhengen mellom individers idrettsdeltakelse og deres selvrapporterte og selvopplevde helse. Gjennom regresjonsanalyser testet forskerne hvordan forholdet mellom idrettsdeltakelse og helse påvirkes av faktorer som utdanning, økonomi og belastning fra jobb og familie (Coenders et al, 2017). En av hensiktene med studien var å undersøke utvikling hos individer, noe forskerteamet gjorde ved å bruke et langsgående design. Funnene som ble gjort i studien understreker viktigheten av idrettsdeltakelse for egenopplevd helse, uavhengig av utdanning, økonomi og belastning fra familie- og arbeidsliv (Coenders et al, 2017).

Hypotesene som studien undersøker har utgangspunkt i tidligere forskning, og antakelser og nullhypoteser er satt ut ifra tidligere resultater. I tillegg brukes sentrale teoretikere som for eksempel Bourdieu til å begrunne valg av hypoteser (Coenders et al, 2017). Artikkelen er sosiologisk av natur, og tar for seg mange sentrale problemstillinger som er fremtredende innenfor sosiologisk forskning.

Forskerne bekrefter gjennom sine resultater de antakelser de har gjort på grunnlag av tidligere forskning, nemlig at idrettsdeltakelse fører til forbedring av helsen (Coenders et al, 2017). Gjennom å kontrollere sammenhengene ved å inkludere uavhengige variabler i sin regresjonsmodell, konkluderer forskerne med at det faktisk er idrettsdeltakelsen som har betydning, og ikke andre underliggende faktorer (Coenders et al, 2017). Analysene viste også betydningen av de forskjellige uavhengige variablene, og forskerne viser til at de med lavere utdanning og økonomi opplever lavere grad av selvrapportert helse. I tillegg viser de til at det er positivt for egen helse å ha en fulltidsjobb og familie, noe som strider imot deres forhåndsantakelser (Coenders et al, 2017). Det diskuteres hvilke årsaker som kan ligge til grunn for dette, og forskerne stiller spørsmål til om det blant annet kan være sosial og emosjonell støtte som ligger til grunn. Forskerne fant ingen tegn til at idrettsdeltakelse vektet sterkere på egen helse for personer av forskjellig utdanningsnivå og inntektsnivå (Coenders et al, 2017).

Artikkelen av Ørnulf Seippel (2018) har til hensikt å kartlegge hva idrettssosiologien handler om. Gjennom en innholdsanalyse av 1923 artikler fra tre store tidsskrifter: «Sociology of Sport Journal», «International Review for the Sociology of Sport» og «Journal of Sport and Social Issues» i perioden 1984 til 2014, bruker Seippel (2018) forskjellige analysemetoder for å kartlegge de gjennomgående temaene.

Seippel (2018) har gjennomført en grundig analyse av fulltekst, som tar høyde for forskjellige begrepers koblinger til hverandre. Dette har forskeren sørget for ved å inkludere flere ord som indikator for hvert enkelt tema. I tillegg er det tatt høyde for at enkelte artikler tar for seg flere store temaer, og at deres mening gis på grunnlag av totalen av temaer. Enkelte ord er derfor indikatorer for flere enn ett tema (Seippel, 2018). Metodene som er brukt i artikkelen eliminerer problemer knyttet til metoder brukt i tidligere artikler med samme problemstilling, og bidrar til et mer nyansert bilde av hva som er publisert innenfor forskningsfeltet. Det er en metode som krever stor mengde forhåndskunnskap hos forskeren, da flere vurderinger om sammenhenger mellom forskjellige ord og temaer må gjøres på bakgrunn av egne tolkninger.

Seippel (2018) identifiserte 20 temaer, hvor temaet kultur var det klart mest fremtredende temaet. Dette konkluderer Seippel (2018) med på grunnlag av at hans analyser tilsa at kultur var hyppigst det mest sentrale temaet, og også det nest mest sentrale temaet blant artiklene. Ifølge Seippel (2018) har kultur vært det mest sentrale temaet gjennom hele tidsperioden. Andre sentrale temaer som blir kartlagt i studien er blant annet media og deltakelse. Studien kartlegger også kjennetegnene ved hvert enkelt tidsskrift, og presenterer data som viser at hvert av tidsskrift har særegenhet når det kommer til hvilke temaer som er mest dominerende.

Seippel (2018) konkluderer med at idrettssosiologi består av 20 temaer, hvorav temaene er spredt utover de tre tidsskriftene. Hvert enkelt tidsskrift har egne preferanser på tematikk, og noen temaer er derfor mer fremtredende i et tidsskrift sammenlignet med en annen. Studien viser til resultater som strider imot tidligere forskning, blant annet når det kommer til politikens posisjon innenfor idrettssosiologi.

Cosumerism in sport organizations: conceptualizing and constructing a research scale
Forfatter: Van der Roest (2018)

Bakgrunnen for studien er antakelser om at samfunnets økende grad av konsumeristisk kultur har en betydning for idrettsdeltakelse. Det er en studie som tar for seg problemstillinger som ikke tidligere har blitt utprøvd, og representerer nyskapende forskning innenfor temaet. Ifølge Seippel (2006) er deltakelse i idretten som oftest en sosial aktivitet. Dette er uavhengig av om det skjer gjennom deltakelse i frivillige idrettsklubber eller aktiviteter lagt opp av kommersielle aktører. Artikkelen tar for seg en helt annen side av deltakelse, ettersom konsumerismen representerer en klar kontrast i hvorfor man deltar i idrett (van der Roest, 2018).

I artikkelen beskrives den moderne idrettsperson som en person som er på jakt etter økt fleksibilitet i muligheter for å drive med idrett. Dette representerer en konsumeristisk holdning til idrett, hvor kommersielle idrettsorganisasjoner har opplevd økende popularitet, mens «non profit» organisasjoner har opplevd økende grad av kommersialisering (van der Roest, 2018).

Studien bruker både kvalitative og kvantitative tilnærminger for å måle konsumeristiske holdninger i idrettsorganisasjoner. Dette gjøres blant annet gjennom spørreundersøkelse og fokusgruppeintervju. Resultatet av studien er et verktøy som kan brukes som forståelsesramme for forholdet mellom deltakere i idrett og idrettsorganisasjoner (van der Roest, 2018). Tre fokusgruppeintervjuer og kvantitative undersøkelser resulterte i dannelsen av CSO-skalaen. CSO-skalaen er bygget opp av fem dimensjoner som alle representerer konsumeristiske holdninger i idrettsorganisasjoner (van der Roest, 2018).

Social media and the politics of gender, race and identity: the case of Serena Williams
Forfatter: Litchfield, Kavanagh, Osborne & Jones (2018)

Artikkelen undersøker problemer knyttet til kjønn, rase og identitet opplevd gjennom sosiale medier. Studien tar utgangspunkt i innhold rettet mot tennisspilleren Serena Williams under Wimbledon 2015. Forskerne samlet diskriminerende og misbrukende kommentarer fra 24 forskjellige nettsider og de sosiale medieplattformene: Facebook og Twitter. Artikkelen skulle originalt ta for seg kritikk mot flere idrettsutøvere, og forskerne samlet inn data som omhandlet fem forskjellige utøvere. Forskerne valgte å fokusere på postene tilknyttet Serena

Williams, ettersom hun hadde mottatt en mye større mengde kritikk på sosiale medier enn de andre utøverne.

Serena Williams omtales som en uvanlig tennisspiller, ettersom hun er en mørkhudet kvinne som hevder seg i en idrett dominert av hvite (Frisby, 2017). Tidligere forskning har vist at mediene har en tendens til å omtale Serena Williams annerledes enn andre kvinner innenfor tennis. Hun kobles ofte opp mot afroamerikanske stereotypier og at hun ikke kobles til femininitet i mediene (McKay & Johnson, 2008)

Artikkelens teoretiske kapittel tar for seg tidligere forskning på hets av idrettsutøvere i sosiale medier, men også interseksjonalitet. Forskerne har fokus på interseksjonalitet ettersom kjønn og rase må ses i sammenheng med hverandre for å forstå kompleksiteten av det misbruket enkelte utøvere opplever.

Det metodiske designet i studien omtales som en «netnografi», noe som er en etnografi sett gjennom digitale løsninger og gjennom internett (Kozinets, 2010). I løpet av datainnsamlingsperioden identifiserte forskerne 773 kommentarer som kan klassifiseres som diskriminerende eller misbrukende. Gjennom analyser av disse kommentarene kom forskerne frem til flere gjennomgående temaer, som blant annet handlet om kjønnsavhør, bruk av doping og rasisme. Bevis på kjønnsavhør ble funnet i form av kommentarer som gikk på hennes fysiske form, men også kommentarer hvor hun blir referert til som transkjønnet eller som en mann. Eksempler på kommentarer om doping handlet blant annet om anklager om bruk av anabole steroider på grunn av at Williams er en sterk og kraftfull spiller. Nedsettende kommentarer innenfor de foregående kategoriene ble ofte bundet sammen med Williams sin hudfarge, og referanser til dette utgjør den rasistiske essensen i kommentarene som blir analysert. I mange av disse kommentarene ble Serena Williams omtalt som ape eller gorilla (Litchfield et al, 2018).

Presentasjon av deskriptiv data

I denne delen av resultatkapittelet vil deskriptiv, kvalitativ data presenteres i tabeller. Innenfor akademisk skriving er dette en foretrukken presentasjonsform. Tabeller er en ryddig måte å presentere data som gir spesifikk informasjon (Ringdal, 2014). Hver av de utvalgte artiklene ble gitt koder etter temaene og metodene de tok for seg. Noen av artiklene hadde flere temaer og metoder knyttet til hverandre, og disse ble merket med flere koder. Dette ga grunnlag for en systematisk måte å identifisere og navngi trekk ved artiklene, noe som legger til rette for tematisk analyse. Kodene la til rette for å danne tematisk struktur i diskusjonen av artiklenes temaer. I denne delen av oppgaven vil tabeller presenteres og diskuteres. Tabellene vil ta for seg relevant informasjon om de utvalgte artiklene i denne studien.

Tabell 1. Oversikt over artikler, hvor de er publisert, antall ganger lest på nedlastningstidspunkt (15.04.2020) og utgivelsesår.

	Artikkel	Tidsskrift	Lest	Utgitt
1	Advantage men: The sex pay gap in professional tennis	IRSS	3873	2012
2	Football fans' views of racism in British football	IRSS	2582	2013
3	Assessing the sociology of sport: On cultural sensibilities and the great sport myth	IRSS	1866	2015
4	Social class differences in youths' participation in organized sports: What are the mechanisms?	IRSS	1694	2018
5	Racism, Football Fans, and Online Message Boards: How Social Media Has Added a New Dimension to Racist Discourse in English Football	SSI	3316	2013
6	Youth Sports: What Counts as "Positive Development?"	SSI	2479	2011
7	Comparing the Urban Impacts of the FIFA World Cup and Olympic Games From 2010 to 2016	SSI	2355	2018
8	Athletes and/or Activists: LeBron James and Black Lives Matter	SSI	2145	2017
9	Does sport-participation improve health? A panel analysis on the role of educational attainment, economic deprivation and work-family load	EJSS	5317	2017
10	Topics and trends: 30 years of sociology of sport	EJSS	2173	2018
11	Cosumerism in sport organizations: conceptualizing and constructing a research scale	EJSS	2090	2018
12	Social media and the politics of gender, race and identity: the case of Serena Williams	EJSS	2073	2018

Tabell 2. Temaer/koder generert for de utvalgte artiklene. Kategori vil bli brukt i tabell 4 for å knytte artiklene til temaene som er fremtredende i artikkelen.

KATEGORI	TEMA
A	Kapital
B	Kultur
C	Rase
D	Deltakelse
E	Struktur
F	Diskriminering
G	Politikk
H	Media
I	Rasisme
J	Gender
K	Organisasjoner
L	Fotball
M	Aktivism
N	Ungdom
O	Organisert idrett
P	Sosiale medier
Q	Store arrangementer
R	Tennis
S	Økonomi
T	Whiteness
U	Globalisering
V	Basketball
W	Talentutvikling
X	Helse
Y	Trender
Z	Konsumerisme

Tabell 3. Metoder/koder generert fra de utvalgte artiklene. Kategori vil bli brukt i tabell 4 for å knytte artiklene til metoden som er brukt i artikkelen.

KATEGORI	METODE
1	Kvalitativ
2	Litteraturstudie
3	Kvantitativ
4	Diskursanalyse
5	Komperativ
6	Panelanalyse
7	Langsgående
8	Oversiktsstudie
9	Fokusgruppeintervju
10	Blandete metoder

Tabell 4. Oversikt over metoder og tematikk i hver artikkel. Kategori for metode er hentet fra tabell 3, mens kategori for tema er hentet fra tabell 2

NR	Artikkel	Metode	Tema
1	Advantage men: The sex pay gap in professional tennis	(3)(2)	(A)(B)(E)(F)(H)(J)(K)(Q)(R)
2	Football fans' views of racism in British football	(1)(4)	(A)(C)(F)(I)(L)(T)
3	Assessing the sociology of sport: On cultural sensibilities and the great sport myth	(1)(2)(3)	(B)(E)(G)(M)(S)
4	Social class differences in youths' participation in organized sports: What are the mechanisms?	(3)(2)	(A)(B)(D)(N)(O)
5	Racism, Football Fans, and Online Message Boards: How Social Media Has Added a New Dimension to Racist Discourse in English Football	(1)(4)	(C)(F)(H)(I)(L)(P)(T)
6	Youth Sports: What Counts as "Positive Development?"	(1)(2)	(D)(N)(W)
7	Comparing the Urban Impacts of the FIFA World Cup and Olympic Games From 2010 to 2016	(1)(2)(5)	(E)(Q)(U)
8	Athletes and/or Activists: LeBron James and Black Lives Matter	(1)(2)	(C)(F)(G)(H)(M)(P)(V)
9	Does sport-participation improve health? A panel analysis on the role of educational attainment, economic deprivation and work-family load	(3)(6)(7)	(A)(D)(O)(X)
10	Topics and trends: 30 years of sociology of sport	(2)(3)(8)	(Y)
11	Cosumerism in sport organizations: conceptualizing and constructing a research scale	(1)(3)(9) (10)	(B)(D)(K)(Z)
12	Social media and the politics of gender, race and identity: the case of Serena Williams	(1)(2)(4)	(C)(F)(G)(H)(J)(P)

Analyse

Idrettssosiologi har opplevd kritikk for å være en liten og uviktig del av andre store forskningsgrener som sosiologi og helse (Seippel, 2018). Det er blitt stilt spørsmål til hvorvidt bidragene innenfor feltet tilbyr kunnskap som er nyttig for samfunnet, og hvorvidt det metodiske arbeidet innenfor feltet tilbyr generaliserbare resultater (Seippel, 2018). Selv om forskningsfeltet har vokst de siste årene, ser man fortsatt at feltet er lite sammenlignet med for eksempel sosiologi. De mest leste artiklene i de største sosiologiske tidsskriftene har ca. 4 til 5 ganger så mange lesninger som det de idrettssosiologiske artiklene har (Sage, 2020).

Dataene i denne studien viser likevel at mange nylig publiserte artikler har betydelige antall lesninger, noe som er representert ved at 7 av de utvalgte artiklene er publisert de siste 3 årene. Dette er en indikator på at feltet opplever nok et oppsving i popularitet, noe som også er beskrevet i tidligere studier (Dart, 2014).

En ting som ikke kommer frem i dette datamaterialet, men som forskeren gjennom arbeidet har fått inntrykk av, er at mange av artiklene publisert i de tre utvalgte tidsskriftene opplever svært lite oppmerksomhet. Flere av artiklene som er publisert de siste 10 årene har svært få antall lesninger, og det er stor forskjell fra den gjennomsnittlige artikkel til de mest leste. Det var ikke uvanlig at publiserte artikler hadde mellom 5 og 50 lesninger, noe som kan karakteriseres som svært lite. Arbeidet med dette prosjektet har skapt et inntrykk av at artiklene innenfor forskningsfeltet idrettssosiologi ofte opplever svært lav interesse og popularitet, mens et fåtall av artiklene slår igjennom og opplever svært stort interesse sammenlignet med andre idrettssosiologiske artikler.

Som man kan se i tabell 1, har de tre tidsskriftene relativt likt antall nedlastninger på sine fire mest leste artikler de siste 10 årene. IRSS har totalt 10015 lesninger på sine 4 mest leste artikler, SSI har 10295 lesninger, mens EJSS har 11653 lesninger. 7 av de utvalgte artiklene er publisert de siste 3 årene, mens 4 av artiklene er publisert for 7 eller flere år siden. Dette kan bety to ting. Enten at idrettssosiologiske publikasjoner har opplevd en økning i popularitet de siste årene, eller at artiklenes relevans er høy i noen få år før de gradvis taper relevans.

Artikkel 9 «*Does sport-participation improve health? A panel analysis on the role of educational attainment, economic deprivation and work-family load*» av Coenders, Van Mensvoort, Kraaykamp og Breedveld (2017) er den mest leste idrettssosiologiske artikkelen fra de utvalgte tidsskriftene med sine 5317 nedlastninger/lesninger pr 01.05.2020. Artikkelen

har et betydelig høyere antall lesninger enn de andre artiklene i denne studien. En av årsakene kan være at den representerer tematikk som er fremtredende innenfor flere andre forskningsfelt, da den kan skape interesse både på grunn av sitt fokus på helse, men også faktorer for sosial status. Artikkelen kombinerer klassisk sosiologisk forskning med problematikk knyttet til helse, som er en stor del av idrettsfaglig forskning. Den bringer derfor relevans for andre forskningsfelt, noe som kan ha bidratt til dens popularitet.

Den nest mest leste artikkelen i utvalget er artikkel 1: «*Advantage men: The sex pay gap in professional tennis*» publisert i *International Review for the Sociology of Sport*. I artikkelen tar Flake (2012) for seg lønnsforskjeller mellom kvinner og menn innenfor tennis. Artikkelen tar også for seg en problemstilling som er utbredt i samfunnet generelt, men bruker idrettsgrenen tennis som arena for forskningen. Artikkelen har derfor relevans for annen sosiologisk forskning, noe som kan ha bidratt til dens popularitet.

Den tredje mest leste artikkelen er: «*Racism, Football Fans, and Online Message Boards: How Social Media Has Added a New Dimension to Racist Discourse in English Football*» publisert i *Sport and Social Issues*. I artikkelen analyserer Cleland (2015) rasisme utøvd av supportere mot fotballspillere i engelsk toppfotball. Artikkelen tar for seg moderne problematikk knyttet til bruk av internett og sosiale medier, noe som kombineres med problematikk knyttet til rase. Disse problemene analyseres med idretten som arena. Artikkelen er tverrfaglig, og undersøker sosial problematikk som man finner ellers i samfunnet, innenfor rammen av idrett.

Kjennetegn for metode innenfor idrettssosiologisk forskning

Idrettssosiologien fremstår som et forskningsfelt hvor det er variasjon og bredde i metodiske fremgangsmåter. I denne studien ble det identifisert og gitt 10 forskjellige koder for metode. Som man ser i tabell 4 så har flere av artiklene kombinasjoner av koder for metode, hvor kombinasjonen av kodene 1 (kvalitativ) og 2 (litteraturstudie) faller sammen hyppigst og er representert i 5 av artiklene. Dataene fra tabellene ovenfor har gitt grunnlag for å diskutere og analysere de mest sentrale kjennetegnene ved metodiske valg i de utvalgte artiklene. De aller fleste studiene baserer seg på eksisterende datamateriale og tidligere studier har stilt spørsmål til hvorvidt idrettssosiologien er et forskningsfelt preget av kvantitativ eller kvalitativ forskning. Dette har ført til temaene «kvalitativ eller kvantitativ?» og «Desktop studies og datamateriale fra internett» som vil bli diskutert i denne delen av analysen.

Kvalitativ eller kvantitativ?

Tidligere studier har vært splittet i konklusjonene om hvorvidt idrettssosiologien er preget av kvantitative eller kvalitative metoder (Seippel, 2018). Senere studier har vist en tendens til at feltet har beveget seg mer og mer mot det kvalitative, men ufullstendig datamateriale har gjort det komplisert å trekke fullstendige konklusjoner (Dart, 2014; Malcolm, 2012; Seippel, 2018; Tian & Wise, 2019). Helt siden forskningsfeltets opprinnelse har det vært forskjellige meninger om hvilke metodiske verdier som burde være gjeldende innenfor idrettssosiologien. Forklaringen kan ligge i at idrettssosiologien var og er et felt bestående av mange disipliner. I etableringsfasen var feltet preget av både naturvitenskapelige og sosiologiske disipliner, noe som førte til at forskjellige forskningspraksiser ble en del av feltet (Ingham & Donnelly, 1997). Gjennom analyse av datamaterialet i denne studien kan man se at feltet fortsatt er preget av metodiske praksiser fra flere andre disipliner.

To tredjedeler av de mest leste artiklene i de tre utvalgte idrettssosiologiske tidsskriftene har brukt kvalitative metoder i innsamling og generering av datamateriale. Artikkel 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11 og 12 har alle brukt kvalitativ metode. Seks av artiklene tar for seg kvantitativ metode. Disse artiklene er artikkel 1,3,4,9, 10 og 11. Artikkel 3 og 11 bruker blandete metoder og har derfor blitt kategorisert som både kvalitativ og kvantitativ. Om vi ekskluderer disse artiklene ser vi at forholdet mellom kvalitativ og kvantitativ er seks mot fire. Det er med andre ord liten forskjell mellom antall kvalitative og kvantitative artikler i utvalget.

Om vi ser på antall lesninger, ser vi at blant de utvalgte artiklene så er kvalitative artikler lest 16816 ganger, mens de kvantitative artiklene er lest 15147 ganger. Forskjellen mellom de to hovedgrenene innenfor metode er derfor mindre enn man kunne anta kun ved å se på antall artikler som har brukt de forskjellige metodene. Funnene i denne studien kan gi støtte til funnene gjort av Euschen (1980), Malcolm (2012) og Dart (2014) som alle indikerer at det med tiden har vært økende grad av kvalitative studier innenfor idrettssosiologisk forskning. Dette betyr ikke at de kvalitative artiklene tiltrekker seg flere lesere, eller at kvantitative tilnærminger har forsvunnet fra feltet. Årsaken til at kvantitative tilnærminger fortsatt har en sterk posisjon kan være at sosiologien og idrettssosiologien fortsatt kjemper om legitimitet fra eksterne felt, gjerne av naturvitenskapelig karakter. De kvantitative studiene vil kunne oppleve en større legitimitet utenfor feltets egne grenser, noe som kan være årsak til at disse artiklene opplever høy popularitet. Dermed appellerer kvantitative studier til et bredere publikum.

Ut ifra funnene i dette prosjektet kan man likevel gi støtte til at kvalitative studier virker å være en trend innenfor idrettssosiologisk forskning, noe man kan si med bakgrunn i at antallet kvalitative artikler er høyt sammenlignet med i etableringsfasen av feltet (Dart, 2014; Ingham & Donnelly 1997; Seippel, 2018). I denne studien ble den metodiske bruken identifisert i alle de utvalgte artiklene. Dette er nytt sammenlignet med tidligere studier av blant annet Malcolm (2012), Dart (2014) og Seippel (2018) som alle slet med å identifisere metodisk bruk i artiklene de analyserte. I tidligere forskning har metodene blitt identifisert i 40% til 60% av artiklene.

«Desktop studies» og datamateriale fra internett

Dart (2014) og Seippel (2018) viste begge at idrettssosiologien var preget av såkalte «desktop studies», hvor datamaterialet allerede eksisterer, og hvor forskeren ikke trenger å forlate pulten under arbeidet med datainnsamlingen. Denne studien støtter opp under disse funnene. Hele 10 av de 12 artiklene bruker allerede eksisterende data. Dette er representert blant annet gjennom at majoriteten av de kvalitative artiklene er litteraturstudier, mens bare en studie tar for seg intervju eller observasjon utført i felten. De kvantitative artiklene tar også utgangspunkt i allerede eksisterende rapporter og undersøkelser. Datamaterialet som blir analysert i de mest leste artiklene er hentet fra tidligere forskning, rapporter, internettforum, sosiale medier og i aviser. Et interessant funn er at den idrettssosiologiske forskningen representerer en moderne type forskning, hvor forskerne tar utgangspunkt i internett og sosiale medier. Dette kommer frem i form av at artikkel 2, 5, 8 og 12 alle analyserer data hentet fra slike typer plattformer.

Som forklart i tidligere forskning er idrettssosiologi et forskningsfelt som følger utviklingen i samfunnet, og dets temaer og arbeidsmetoder endrer seg med tiden (Dart, 2014; Malcolm, 2012; Seippel, 2018.). Idrettssosiologien er dynamisk både innenfor tematikk og metode, dette er noe man kan se i feltets historie. Coakley (1987) beskriver blant annet hvordan idrettssosiologien ble til og skapte legitimitet gjennom overlapping av problemer i idretten og de som fantes generelt i samfunnet. Feltet skaper sin legitimitet gjennom å tilpasse seg, og feltets fokus på moderne metodikk er tegn på dette. Litteratur innenfor metode beskriver at fremveksten av forskjellige former for elektronisk kommunikasjon har gitt nye arenaer for samfunnsfaglig forskning. Markham (2007) beskriver tre roller internett har i samfunnsfaglig forskning. Internett som et verktøy for innsamling av data til forskning. Internett som et sted

hvor datamaterialet genereres, for eksempel i sosiale medier, i spill og nettforum. Den siste rollen Markham (2007) beskriver er internett som væremåte. Internett er en naturlig del av samfunnet, og som man ser bevis på i de utvalgte artiklene, er det en viktig arena for samfunnsfaglig forskning og en arena som vies mye interesse innenfor idrettssosiologien.

Blant datamaterialet i denne studien ser man som tidligere nevnt at flere av de mest leste artiklene i de utvalgte tidsskriftene baserer seg på datamateriale hentet fra internett, både gjennom nettforum (Cleland, 2013), sosiale medier (Litchfield med flere, 2018), i åpne rapporter og statistikker på nett (Flake, 2015), og fra tidsskrifter publisert på nett (Seippel, 2018). Det er naturlig at idrettssosiologien baserer seg rundt sosiale prosesser på nettet, ettersom internett tilbyr en viktig interaksjon mellom individer i det moderne samfunnet. Derfor er samfunnsrelevansen høy for studier med utgangspunkt i internett, og det er en mulig årsak til at vi ser høy forekomst av forskning på internett. Internett har også bidratt til at datamateriale er tilgjengelig for alle og er enkelt å håndtere, noe som kan effektivisere forskningsarbeidet.

En av artiklene som bruker observasjon som en av de metodiske arbeidsmetodene tar utgangspunkt i nettforum (Cleland, 2015). På Internett finner man flere plattformer som åpner for å gjennomføre observasjonsstudier. Forumer, nettsider og kommentarfelt kan ses på som egne samfunn eller felleskap som bygger under ideen om å gjennomføre observasjonsstudier med internett som utgangspunkt (Tjora, 2017). Som forsker kan man entre arenaene som observatør, både skjult eller som aktiv deltaker. Kommunikasjonsformen gjør det enkelt å samle datamateriale, da man ikke har behov for opptaksverktøy og slipper transkriberingsarbeid.

Et problem knyttet til datamateriale hentet fra internett er at man enkelt kan utgi seg for å være andre eller anonym. Ifølge Bromseth (2003) vil internettdiskusjoner skille seg fra vanlige interaksjoner fordi deltakerne føler seg mer anonyme, noe som fører til at deres argumenter ofte er mer åpne og direkte. Det er også etiske problemer med bruk av internett, fordi åpne forum ikke nødvendigvis er ment for at de skal observeres eksternt (Mann & Stewart, 2000). I studien til Cleland (2013) startet forskerne selv diskusjonstrådene, som opplyste om at materialet ville bli analysert, mens Litchfield med flere (2018) har hentet data som nødvendigvis ikke var ment for å analyseres av eksterne. Dette har man sett at er i grenseland etisk, blant annet opplevde Grønning (2015) at medlemmene av et nettforum ga uttrykk for at de ikke likte å bli overvåket, etter at hun bemerket at hun hadde observert et selvhjelpsforum for overvektige (Tjora, 2017).

Kjennetegn for temaer innenfor idrettssosiologi

Denne studien gir ikke et komplett bilde av forskningsfeltet, og er dermed ikke en totaloversikt over hva som publiseres. Det den bidrar med i motsetning til tidligere studier er å gi en indikasjon på hvilke temaer som vekker mest interesse, noe som også kan være en indikator på hva som kjennetegner temaene i forskningsfeltet. Som Seippel (2018) beskriver i sin studie, formes ikke feltet kun av de som produserer artiklene, men også de som konsumerer dem.

Totalt ble det gitt 26 koder for tema under arbeidet med koding av datamaterialet. Tidligere studier har identifisert alt fra 20 temaer (Seippel, 2018), til 45 temaer (Dart, 2014). Forskjellene i de to tidligere studiene er at de definerer kodene for tema forskjellig. Artikkelen av Seippel (2018) tar kun for seg artiklenes hovedtema, mens artikkelen av Dart (2014) også inkluderer underliggende temaer. I denne studien har alle koder for tema blitt inkludert, og artiklene er gitt koder etter alle temaene den tar opp. Historisk sett har idrettssosiologien bestått av flere disipliner (Malcolm, 2012), og antallet identifiserte temaer i denne studien viser at feltet fortsatt er preget av et bredt spekter av tematikk fra flere disipliner. Ingham og Donnelly (1997) beskrev hvordan feltet tidlig brøt med idrettspsykologien, og senere studier har etterspurt inkludering av idrettspsykologi som en del av idrettssosiologien (Dart, 2014, Seippel, 2018). Denne studiens funn gir ingen indikasjon på at idrettspsykologien har blitt inkludert i feltet.

I Seippel (2018) sin studie står kultur frem som det klart mest dominerende temaet i idrettssosiologien de siste 30 årene, etterfulgt av andre mer åpne temaer som aktivitet, deltakelse og deretter mer konkrete temaer som media, kropp, gender og rase. Dart (2014) identifiserte i sin studie at temaene gender, rase, utdanning, media, politikk, økonomi og globalisering som de mest sentrale i idrettssosiologi. Disse temaene er også sentrale i de utvalgte artiklene. Tendensen er i tråd med tilstedeværelsen av disiplinene antropologi, idrettsvitenskap og sosiologi fra feltets opprinnelse (Malcolm, 2012). I tillegg var politikk og media temaer i flere av de utvalgte artiklene, noe Dart (2014) også fant tegn på i sin studie. Både ved å se på resultatene av tidligere studier (Dart, 2014) og resultatene i denne studien, skapes et bilde av at sosial lagdeling er viktig tematikk innenfor idrettssosiologien. Disse antakelsene bekreftes i form av at både gender og rase er temaer som er fremtredende i resultatene fra alle de tre nevnte studiene.

En ting man kan merke seg innenfor temaene i de utvalgte artiklene er at det tas utgangspunkt i få idretter. Kun fotball, tennis og basketball er nevnt spesifikt, og de fleste artiklene tar for seg enten aktiviteter eller idrett generelt. Dart (2014) sine resultater viste at fotball og basketball har vært sentrale idretter innenfor idrettssosiologisk forskning de siste 25 årene. Denne studien viser indikasjoner på at tennis er en sentral arena for idrettssosiologisk forskning, og at forskningen som foretas innenfor tennis vekker mye oppmerksomhet og popularitet. Årsaken til at tennis er en interessant idrett innenfor idrettssosiologien er som Flake (2015) forklarer at forskjellene mellom kvinner og menn er mindre enn i andre idretter. Det siktes her til at kvinner og menn mottar samme pengepremier i store turneringer, i tillegg til at tennis er idretten hvor kvinner trekker flest publikum og opplever mest oppmerksomhet i mediene (Flake, 2015). Disse faktorene gjør tennis til en god arena for forskning på gender og sosial lagdeling, ettersom det er idretten som representerer høyest grad av likhet mellom kjønnene.

Gjennom arbeidet med koding av datamaterialet ble det identifisert en rekke temaer som vil bli diskutert i neste del av analysen. Temaene er sammensatt av flere koder, og utgir til sammen hver sin del av den tematiske analysen. Kodingsarbeidet førte til hovedtemaene «Sosial lagdeling», «Diskriminering» og «politikk og organisasjoner». I den neste delen av analysen vil det bli gått i dybden i hver kategori. Resultatene fra denne studien vil sammenlignes med funn fra tidligere oversiktsstudier. I tillegg vil annen sosiologisk og idrettssosiologisk forskning brukes for å skape forståelse rundt tematikken som har blitt identifisert i denne studien. Det vil også gjøres drøftinger om hvorfor de forskjellige artiklene har vist seg å være av interesse innenfor fagfeltet.

Sosial lagdeling

Sosial klasse og ulikhet

Seippel (2018) skriver i sin studie at sosial klasse og ulikhet kunne vært verdige temaer innenfor idrettssosiologien, men at de ikke har vært særlig sentrale i forskningen de siste 30 årene. Det moderne samfunnet beskrives ved at det er økende grad av sosial ulikhet (Piketty & Goldhammer, 2014; Wilkinson & Pickett, 2010), og funnene i dette masterprosjektet viser at det har vært interesse for slik type tematikk de siste 10 årene. Både artikkel 1 og 2 tar for seg sosial ulikhet og bruker begreper innenfor klasse og kapital for å beskrive årsaker til at sosiale ulikheter finnes i idretten.

Selv om klassebegrepet er et konsept skapt av klassiske sosiologiske teoretikere som Marx og Weber, er det underteorier om klasse som er de mest sentrale i de utvalgte artiklene. Herunder Erikson & Goldthorps minimalistiske klassebegreper og Bourdieu (1984) sitt begrep «kulturell kapital». Flere av artiklene som analyseres i denne oppgaven tar utgangspunkt i Bourdieu sine teorier som forståelsesramme for å diskutere artiklenes tema. For eksempel benyttes hans teorier i Cleland og Cashmore (2013) sine analyser av engelske fotballfans. Bourdieu har ikke forsket på fotballsupportere, men det finnes relevans i hans arbeid med klasse og familie, og hvordan de blant annet samhandler med kjønn og etnisitet. Laberge & Kay (2002) argumenterer blant annet for at sosial klasse eksisterer på bakgrunn av de felles verdiene, interessene og erfaringene de sosiale agentene identifiserer seg med i samhandling med andre, noe Cleland bruker for å forklare hvordan hvite har en egen form for klasseinndeling basert på rase. Dette er eksempel på bruk av sosiologi gjennom idrett, noe man også har sett at har vært sentralt gjennom feltets historie (Lüschen, 1980).

Måten klasse og kapital kobles til ulikhet, er for eksempel gjennom å beskrive personer i forskjellige klasser og hvordan de har utviklet egne atferdsmønstre (Cleland & Cashmore 2013). Bourdieu sitt habitusbegrep omhandler internaliserte holdninger, regler, smak, vaner og oppfatninger hos mennesker som ligger til grunn for de refleksjoner og handlinger aktører innenfor et felt foretar seg. Det er disse forutsetningene som gir en sosial mening i ens daglige liv, og som er med på å påvirke en i det sosiale livet. Bourdieu sitt opprinnelige utgangspunkt i bruken av habitus har vært på klasse, men i de siste årene har forskere (Bonilla-Silva, 2006) brukt begrepet i sammenhenger hvor man tar for seg strukturelle og kulturelle betingelser blant aktører innenfor et sosialt system basert på rase (Perry, 2012). Dette har ført til en vinkling av habitus som har hatt økende popularitet blant akademikere, og forskerne som bruker begrepet stadfester at de verdiene og erfaringene som ligger til grunn for aktørenes refleksjoner og tanker ofte er ubevisste. Slike vinklinger av habitus er hyppig brukt i de mest leste idrettssosiologiske artiklene de siste ti årene.

Flake (2015) knytter også lønnsforskjellene mellom kvinner og menn i tennis til teorier knyttet til klasse og kapital. Noe man kan argumentere for er at kjønn og kropp bidrar til en egen form for kapital som er en sentral faktor i classesystemet innenfor idrett. Det argumenteres ofte med at kvinneidretten er mindre populær på grunn av at prestasjonene er lavere enn hos menn, noe som fører til mindre medieoppmerksomhet og mindre lønn for kvinner. I Flake (2015) sin studie finnes det likevel ikke bevis på at menn tiltrekker seg flere tilskuere enn kvinner i tennis, selv om det er tendenser man ser i andre idretter.

De mest leste idrettssosiologiske artiklene innenfor klasse, kapital og ulikhet bruker klassiske sosiologiske teorier til å forklare fenomener som eksisterer i idretten. Idretten blir en arena som gir mulighet for å gi mer dybde i kunnskapen vi har om klasse, kapital og ulikhet. Dette ser vi for eksempel i hvordan Bonilla-Silva (2006) sine teorier brukes for å analysere og forklare atferd hos britiske fotballfans. Sosiologiske teorier har relevans for å forstå kritiske aspekter ved idretten, siden idretten reflekterer det samfunnet vi lever i. Gjennom Flake (2015) sine analyser av lønnsforskjeller innenfor tennis styrkes antakelser og teorier om at segregering på grunnlag av kjønn har kulturelle røtter. Innenfor klasse, kapital og ulikhet viser idrettssosiologien at den viderefører sosiologiens komparative natur, da den bruker og sammenligner fenomener i idretten med de fenomener som eksisterer i samfunnet generelt.

Klasse, kapital, deltakelse og helse

Som man kan se i tabell 2 og 4 er kapital og deltakelse tematikk innenfor flere av de utvalgte artiklene. I kodingsarbeidet ble klasse og kapital slått sammen til koden «kapital», og denne koden ble identifisert i fire av artiklene: artikkel 1, 2, 4 og 9. Koden deltakelse ble også gitt til fire av de utvalgte artiklene: artikkel 4, 8, 9 og 11. I dette delkapittelet vil innholdet i de nevnte artiklene diskuteres med utgangspunkt i teori innenfor klasse, kapital og deltakelse. Det vil kunne bidra til å gi en forståelse av hvorfor nettopp disse artiklene viser seg å være populære innenfor forskningsfeltet idrettssosiologi.

Som vi ser i tabell 4 kombinerer artikkel 4 og 9 kapital og deltakelse. Hva som bestemmer hvorvidt barn og unge deltar i idretten og hvorfor de faller fra, er sentral tematikk innenfor idrettssosiologien. Tidligere studier har vist at barn og unges deltakelse innenfor organisert idrett er knyttet til deres sosiale bakgrunn, herunder familiens sosiale kapital (Van Tuyckom & Scheerder, 2010; Vandermeersch et al., 2016). En årsak er at deltakelse innenfor idrett knyttes til utvikling av ferdigheter som anses som viktige i samfunnet og hvert individs liv. Betydning av deltakelse innenfor organisert idrett kan knyttes til at barn og unge opparbeider seg ferdigheter og evner som er nyttige i andre sammenhenger (Lareau, 2003). Idretten tilbyr barn og unge en sosial arena hvor de kan opparbeide seg sosiale ferdigheter og utvikle vennskap og sosial kapital (seippel, 2006). Forskning viser også at idretten bidrar til at unge kan føle tilhørighet til nærområdet sitt (Theeboom et al, 2010). Gjennom analyse av disse artiklene kan man se tegn til at idrettssosiologien bidrar med nyttige samfunnsbidrag, spesielt innenfor tematikken klasse, kapital og helse. Dette representerer forskning som er viktig for at

idrettssosiologien skal opparbeide seg ekstern legitimitet. En av forklaringene for at disse artiklene har fått mange lesninger kan ligge i at artiklene havner innenfor normalvitenskap i både det sosiologiske paradigmet, men også innenfor det naturvitenskapelige paradigmet. Dette er fordi artiklene kan ansees som nyttige samfunnsbidrag, noe de oppnår ved bruk av metoder som er bredt akseptert innenfor flere vitenskapelige felt. Slike artikler representerer idrettssosiologien fra etableringsperioden, hvor forskningen bestod av deler fra flere disipliner (Malcolm, 2012).

Det er stor variasjon på forskningen innenfor deltakelse og kapital, ettersom flere av prosjektene som er gjennomført har hatt forskjellig innfallsvinkel i sine tolkninger og målinger av sosial klasse. De fleste studiene har tatt utgangspunkt i sosioøkonomisk status, foreldrenes utdanningsnivå, familiens totale inntekt og foreldrenes yrkesstatus (Stalsberg & Pedersen, 2010). Disse studiene har også bidratt til å gi innsikt i at det finnes positiv sammenheng mellom barn og unges idrettsdeltakelse og deres sosiale bakgrunn og klasse. Flere studier beviser viktigheten av kulturell kapital og enkelte studier har vist at det til og med kan være mer avgjørende enn den økonomiske kapitalen (Larsson, 2008). En årsak kan være at idrett anses som en mer verdifull aktivitet innenfor noen sosiale klasser. For eksempel antyder Bourdieu (1978) sine teorier at høyere utdanning legger til rette for at det er større sannsynlighet for at individet er aktiv innenfor idrett. Dette er fordi deltakelse i idrettsaktiviteter assosieres med verdier og atferd som anses som verdifulle, og er derfor foretrukket av de med høyere utdanning (Wilson, 2002).

En viktig årsak til at foreldrenes klasse kan ha stor påvirkning på ungdommenes deltakelse i idretten kan være den positive sammenhengen mellom sosial klasse og arbeidssituasjon. Selvbestemmelse og frihet på arbeidsplassen kan for eksempel føre til større frihet hos foreldrene med tanke på oppfølging og støtte av barnas idrettsdeltakelse (Andersen & Bakken, 2018). En faktor som kan være en stor del av forklaringen, men som ikke er nøye beskrevet i forskning er betydningen av foreldreferdigheter. Foreldrenes oppfølging, støtte og tidskapasitet kan være avgjørende for barnas idrettsdeltakelse. Et annet alternativ som også beskrives innenfor forskningen er foreldrenes eget syn på sin egen økonomi. Hvis foreldrene føler at deres økonomi er god nok, så vil det kunne påvirke hvor mye de investerer i idrett og aktiviteter (Andersen & Bakken, 2018).

Artikkelen av Andersen og Bakken (2018) bidrar med kunnskap innenfor et område hvor forskningen har vært noe mangelfull. Tematikken er beskrevet som et problem som gjelder her og nå, men også i fremtiden i forbindelse med reproduksjon av ulikheter i samfunnet

(Bourdieu, 1978). Det at forskningen er gjennomført i Norge er med på å styrke studiens relevans, ettersom vi lever i et samfunn som gjennom «idrett for alle» skal stille med like forutsetninger for barn og unge i deltakelse innenfor organisert idrett. Dette bidrar til å styrke resultatene fra studien, og også oppmerksomheten artikkelen har mottatt. Forskning som er gjennomført før Andersen og Bakke sin studie fra 2018, har identifisert familiens økonomiske ressurser og kulturell kapital som de mest avgjørende faktorene for ungdommers idrettsdeltakelse (Stuij, 2015). Forholdet mellom god økonomi og muligheter for deltakelse i et bredt spekter av idretter er selvsagt, ettersom det å være aktiv i idrettsaktiviteter ofte koster mye, i form av klær, utstyr, reising og månedlige innbetalinger for medlemskaper (Coalter, 1993; Taks, Renson & Vanreusel 1994; Wilson, 2002).

Selv om enkelte studier har vist at kulturell kapital er den viktigste faktoren, hevder Bourdieu (1986) at økonomisk kapital er den mest dominerende formen for kapital. Økonomisk kapital blir som oftest målt i inntekt, formue og materielle goder. Påstanden styrkes gjennom Andersen & Bakken (2018) sin studie, som konkluderte med at økonomisk kapital var den sterkeste faktoren i bestemmelse for om ungdom deltok i organisert idrett eller ikke. Økonomisk kapital blir ansett som en sentral del av forskjeller som utgjøres i sosial klasse, både innenfor idrettssosiologi og klassisk sosiologi. Forklaringen for at økonomisk kapital er en stor faktor i ungdommers deltakelse i organisert idrett ligger i det faktum at flere idretter er dyre, både når det kommer til utstyr, reiser og andre utgifter. Dette kan føre til at barn og unge som kommer fra familier med lav økonomisk kapital blir ekskludert fra slike typer idretter. Holt et al (2011) viste at dårlig økonomi kunne være en stor barriere for barnas idrettsdeltakelse, ettersom de materielle ressursene ble ansett som en viktig del av å muliggjøre idrettsdeltakelsen. For eksempel gjennom transport til trening og arrangementer.

Artikkel 9 kombinerer flere sentrale temaer innenfor idrettssosiologien. En stor del av forskningen rundt deltakelse er sentrert rundt hvorvidt deltakelse i idretten fremmer god helse. Selv om det er tematikk som er blitt forsket mye på, er det få teorier og antakelser som opplever stor grad av aksept. Forskningen viser ofte at idrettsdeltakelse fører til fordelsaktive effekter som for eksempel økt grad av fysisk og mental helse (Eime et al, 2013). I forskningen blir det argumentert for at fysisk aktivitet øker den fysiske formen, forbedrer selvtilliten og selvfølelsen, i tillegg til at det bidrar til sosial og kognitiv utvikling (Bailey, 2006; Das & Horton, 2012; WHO, 2010; Wicker & Frick, 2015).

Annen forskning viser at lite aktivitet knyttet til idrett har korrelasjon med høye verdier på dødelighet, overvekt og høyere risiko for livsstilssykdommer (Bauman, 2004; Fox, 1999). De

som rapporterer høyt på idrettsdeltakelse rapporterer også om bedre selvoppfattet helse enn de som ikke deltar mye i idrettsaktiviteter (Hildebrandt, Chorus, & Stubbe, 2010). Generelt sett er det flere positive effekter av idrettsdeltakelse (Bauman, 2004; Bize et al., 2007; Ferron et al., 1999).

Koblingen mellom klasse, kapital og helse skjer i form av at flere studier har vist at høyere utdanning ofte er relatert med bedre selvrapportert helse (Furnée, Groot, & Maassen van den Brink, 2008; Gesthuizen, Huijts, & Kraaykamp, 2012). Det er flere årsaker som kan være forklaring på fenomenet, blant annet kan det tenkes at de som har høyere utdanning bor i tryggere nabolag, gjør mindre fysisk tungt og farlig arbeid i jobben sin, og har en livsstil som kan ansees som mindre farlig med tanke på livsstilssykdommer. Forskning har også vist sammenheng mellom utdanningsnivå og deltagelse i idrett (Hoekman, Breedveld, & Scheerder, 2011; Scheerder & Breedveld, 2004).

Forskjellig type kapital kan derfor ha betydning for helsen. Forskning viser også til at det å ha dårlig økonomi kan føre til negative konsekvenser for helsen. Dårlig økonomi kan resultere i stress i hverdagen, fordi det kan være krevende å få endene til å møtes (Etnner, 1996). Det å ha en sunn livsstil antas å være dyrt, noe som gjør det vanskeligere å tilstrebe for de med trang økonomi. Forskning viser til at det å ha et sunt kosthold påvirkes av økonomien, da det antas at det er dyrere og mer krevende å tilrettelegge for et sunt og balansert kosthold (Drewnowski & Damon, 2005). I enkelte land er også økonomi et hinder for å få de beste og riktige alternativene innenfor helsetjenester (Van Doorslaer, Masseria & Koolman, 2006).

Diskriminering

Diskriminering på bakgrunn av gender

Tidligere forskning har vist at gender har vært en svært sentral del av idrettssosiologisk forskning de siste 30 årene, og har fremstått som en av de mest definerte og sammenhengende temaene når store mengder data har blitt analysert (Seippel, 2018). Temaet har vært enkelt å identifisere i tidligere studier, fordi ordet «gender» ofte er å finne i enten nøkkelord eller tittel, samtidig som det er distinkte karakteristikk innenfor temaet som gjorde identifiseringsarbeidet enklere (Dart, 2014). Seippel (2018) fant for eksempel ut at ordene «women», «men», «gender», «female», «male» og «girls» var hyppig brukt i idrettssosiologisk forskning, noe han tolket som en indikasjon på at mye av forskningen

handlet om maskulinitet og femininitet, samt diskurser knyttet til karakteristikk innenfor gender. I tillegg fant Seippel (2018) også at det fantes underkategorier innenfor gender i idrettssosiologien, og han la spesielt vekt på funn av artikler hvor seksualitet ble sett i lys av teorier om makt, identitet og ulikhet.

Denne studien viser derimot at gender ikke er like sentral tematikk blant de mest lest artiklene som man skulle tro. I en forberedende studie til masteroppgaven gjennomførte jeg en analyse av alle artiklene som ble publisert i IRSS i 2019. Et av funnene i den studien var at gender var det klart mest fremtredende temaet (Skogan, 2019). Kun to av artiklene i dette utvalget har blitt gitt koder for gender, artikkel 1 og artikkel 12. Til gjengjeld er artikkel 1 den nest mest leste artikkelen av alle de utvalgte, noe som stadfester at gender fortsatt er et tema som fenger leserne av akademiske idrettssosiologiske tidsskrifter.

I Artikkel 1 ser Flake (2015) på kjønnsforskjeller innenfor tennis, og mer nøyaktig lønnsforskjeller mellom profesjonelle menn og kvinner. En av de største samfunnsmessige forskjellene når det kommer til kjønn, både innenfor idrett og på arbeidsmarkedet er lønn. Dette kan være årsak til at artikkelen har opplevd stor interesse og et høyt antall lesere. Det som skiller idretten fra samfunnet generelt er at de forklaringene som finnes på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i samfunnet ikke nødvendigvis er overførbare til idretten.

Det er flere teoretiske forklaringer på hvorfor disse forskjellene eksisterer i samfunnet generelt, både i kapitalteori, hvor det argumenteres for at forskjellene i lønn kan forklares ut fra utdanning, men også i annen samfunnsforskning hvor det konkluderes med at kvinner tenderer til å velge yrker som lar seg kombinere med familieliv (England et al., 2002; Macpherson and Hirsch, 1995; Shelton and John, 1995; Tomaskovic-Devey, 1993). Disse forklaringene bidrar ikke nødvendigvis med å forstå forskjellene innenfor idretten.

Lønnsforskjellene innenfor idrett kan ikke forklares med utgangspunkt i for eksempel utdanningsnivå. I artikkelen av Flake (2015) rettes oppmerksomheten til samfunnet generelt, hvor man kan se at deler av variasjonen i lønn mellom kvinner og menn kan forklares i karrierevalg (Blau and Kahn, 2006; Boraas and Rodgers, 2003; Charles and Grusky, 2004; England, 2005; Petersen and Morgan, 1995; Reskin and Bielby, 2005). Dette er et tydelig tegn på sosiologiens sterke posisjon i idrettssosiologien, i og med at teoretiske aspekter fra sosiologien som ikke har direkte overføringsverdi også nyttes. I artikkelen til Flake (2015) analyseres lønnsforskjellene i den mest kjønnsbalanserte idretten, og sporten representerer kanskje det beste karrierevalget man kan gjøre innenfor idretten som kvinne om man tar

utgangspunkt i lønn. Det teoretiske aspektet som benyttes i artikkelen gir ingen grunnlag til å kunne forklare hvorfor forskjellene eksisterer i casen forskeren analyserer.

Flake (2015) ser også på det faktum at segregering av kjønn i samfunnet har mange negative effekter for kvinner, blant annet muligheter for å gå oppover karrierestigen og ulikheter i lønn (England, 2005; Jacobs, 1989; Reskin, 1993). Selv om forskning viser at segregering av kvinner i arbeidsmarkedet er synkende, opplever kvinner fortsatt diskriminering i form av urettferdige ansettelsesprosesser og karrieremuligheter. Problemet i idretten kan ligge i interne og eksterne aktører sin vilje og evne til å promotere kvinneidretten, noe som tilsvarer en lignende type diskriminering som man finner bevis på i samfunnet generelt.

Grunnen til at gender har vært, og fortsatt er en del av idrettssosiologisk forskning kan være at tidligere forskning viser at tradisjonell kulturell forhåndsdomming av maskulin dominans og kvinnelig underkastelse blir forsterket gjennom idretten (Frey and Eitzen, 1991; Kreager, 2007; Love and Kelly, 2011; Ross and Shinew, 2008). En slik type problemstilling kommer tydelig frem i artikkel 1, hvor Flake (2015) finner bevis på store lønnsforskjeller innenfor tennis, til tross for at de store turneringene har lik premiering for kvinner og menn. Problemet blir likevel tydelig gjennom de mindre turneringene, hvor Flake (2015) finner store forskjeller på utbetalinger med utgangspunkt i spillernes kjønn. Dette kan være en effekt av den kulturelle forhåndsdommingen som blir beskrevet i annen sosiologisk forskning.

Sosiologisk forskning har også vist at mannlige utøvere blir fremstilt som en elite innenfor maskulinitet, noe som omtales som hegemonisk maskulinitet, mens kvinner ofte opplever problematikk knyttet til identitet i situasjoner hvor de opptrer i maskuline settinger. (Ezzell, 2009; Harris and Clayton, 2002; Pelak, 2002). Dette ser man tydelige tegn på i artikkelen Litchfield et al (2018), hvor de har analysert tilbakemeldinger og kommentarer rettet mot tennisspilleren Serena Williams på sosiale medier.

Funnene i denne studien viser at samfunnsproblemene som var sentrale i perioden hvor idrettssosiologien ble etablert fortsatt er aktuelle. Forskning på grupper som er underordnet i samfunnet er av typen forskning som styrket sosiologiens posisjon (Dunning, 2004), og har derfor en svært viktig posisjon innad i feltet.

Som man kan se i tabell 4 er rase et tema som er gjennomgående blant de utvalgte artiklene, og hele fire av de mest leste idrettssosiologiske artiklene har tematikk knyttet til rase. Artikkel 2, 5, 8 og 12 tar for seg tematikken. Tre av artiklene tar for seg diskriminering som skjer innenfor idretten, mens en av artiklene tar for seg atleteres aktivisme og holdninger til diskriminering i samfunnet generelt. Seippel (2018) og Dart (2014) konkluderte også i sine studier at rase og etnisitet har vært en sentral del av idrettssosiologisk forskning de siste 30 årene. Tematikken er interessant innenfor idrett siden forskning har vist at mørkhudete menn ofte blir møtt med stereotyper om at de er naturlig atletiske, raske og sterke, mens hvite utøvere opplever å bli sett på som resultater av hardt arbeid, innsats og mentale ferdigheter (Eastman & Billings, 2001). Dette fører til og åpner for at det finnes mange vinklinger som kan forskes på innenfor idretten, noe som fører til at forskning på temaet kan holde seg relevant. Stereotyper av mørkhudete utøvere skaper dualistiske oppfatninger av kropp og sinn, hvor atletiske kropper knyttes til ustabile sinn (Van Sterkenburg, Knoppers, & De Leeuw, 2010). Coombs og Casillo (2017) konkluderer med at oppfatningen stammer fra sammenligninger mellom stereotyper om den mørkhudete utøver og den mørkhudete kriminelle (P. L. Cunningham, 2009; Hurwitz & Peffley, 1997).

Mediene spiller også en rolle i problematikken. Forskning viser at mediene har makten til å spre budskap med politiske preferanser, noe som former lesernes formening (Gilens, 1996). Annen forskning viser at medienes presentasjon av mørkhudete menn og kvinner ofte er urettferdige og tar utgangspunkt i stereotyper som knytter mørkhudete til kriminalitet og andre negative aktiviteter (Hurwitz & Peffley, 1997).

Også muslimer opplever å bli møtt av stereotyper og ignoranse. Gjennom flere studier har det kommet frem at det er en islamofobisk diskurs blant engelske fotballfans sine innlegg på nettforum (Cashmore & Cleland, 2013; Cleland, 2013.). Det argumenteres for at islamofobi har utviklet seg fra å handle om forskjeller i biologi til å handle om forskjeller innenfor kultur, nasjonal identitet og tilhørighet (Meer, 2008; Modood, 2007; Saeed & Kilvington, 2011.). Meer (2008) anslår at diskriminering mot muslimer handler om både hudfarge, etnisitet og religion.

Problemet med stereotyper stammer fra uvitenhet og ignoranse. Tegn på dette finnes blant annet i samfunnsfaglig forskning, hvor studier har vist at omtrent 80% av mørkhudete amerikanere tror at minoritetsgrupper blir behandlet annerledes enn hvite innenfor det

amerikanske rettsvesenet, mens 50% av hvite trodde minoritetsgruppene ble behandlet likt (Thompson & Cohen, 2012). Man har sett tegn på forskjellsbehandling med utgangspunkt i rase, og forsøk på å dempe enkelte typer kultur. For eksempel har forskere og kritikere beskrevet hvordan regler om bekledning har blitt innført for alle, selv om de tydelig er ment for unge mørkhudete som ikke kledde seg slik som hvite hadde forventet (Cunningham, 2009). Eksempler har man blant annet sett i den amerikanske basketballigaen NBA, hvor spillere som Alan Iverson opplevde å bli diskriminert i kontraktsforhandlinger og lignende på grunn av måten han kledde seg (Cunningham, 2009).

Idrettens og utøvernes betydning for samfunnsutviklingen har også bidratt til at temaet har hatt relevans over tid. Mørkhudete mannlige utøvere spilte en svært viktig rolle under likestillingskampen som foregikk på 1960-tallet. Deres rolle var å være i fronten av bevegelser som kjempet for forandringer i samfunnet, en rolle de fikk naturlig på grunn av sin status og posisjon innenfor idretten (Pelak, 2005). Statusen kunne potensielt føre til at deres tilhengere endret holdninger (Melnick & Jackson, 2002). Dette ser vi at er aktuelt også i dag, og artikkelen «Athletes and/or Activists: LeBron James and Black Lives Matter» tar for seg nettopp denne problematikken (Coombs & Casillo, 2017). Det er ikke første gang man har sett at store stjerner har møtt forventninger om å delta i samfunnsaktivisme knyttet til rase, og det var blant annet store diskusjoner på 90-tallet da basketballens største stjerne Michael Jordan nektet å ta standpunkt mot en rasistisk politiker og blant annet uttalte at «republikanere også kjøper sko» (Powell, 2008).

Mørkhudete idrettsprofiler har blitt stilt i en vanskelig situasjon, ettersom de møter kryssende forventninger når det kommer til aktivisme. Forskning viser at supportere ofte viser motstand mot utøvere som velger å ta standpunkt i politiske diskusjoner, med holdning om at utøvere skal holde seg til det de kan best, nemlig idretten sin (Schmittel & Sanderson, 2015).

Spørsmålet om hvorvidt idrettsprofiler har et samfunnsansvar eller ikke, bidrar til å gjøre tematikken relevant. Mange forventer at idrettsprofilene skal vise støtte og gå i fronten av aktivisme, samtidig viser forskning at utøvere som bruker sin status og plattform til politiske saker ofte blir kritisert og marginalisert (Kaufman, 2008).

To av de utvalgte artiklene tar for seg fotballsupporteres holdninger til mørkhudete spillere. På 1970-tallet økte antallet svarte fotballspillere i Premier League, og istedenfor å omfavne endringen var det mange av supporterne som tilegnet seg rasistiske holdninger (Back et al., 2001; Garland and Rowe, 2001). Rasismens sentrale del av fotballkulturen har vært tema innenfor forskning, men det har vært manglende akademisk arbeid som problematiserer og

diskuterer supporterhabitus (Cleland & Cashmore, 2013). Dette kan være årsaken til at artiklene av Cleland (2013), og Cleland og Cashmore (2016) har opplevd høy popularitet, nemlig fordi det dekker en del av forskningen som tidligere har vært mangelfull.

I artikkelen «Football fans' views of racism in British football» av Cleland og Cashmore (2013) argumenteres det for at mye av problematikken med rasisme i fotballen kan knyttes til det faktum at fotballfans selv ikke anser handlingene sine som rasistiske. Det at habitusen knyttet til rase ofte er ubevisst har ført til at de holdninger og handlinger som er knyttet til rasehabitus og ulikhet reproduseres. Bonilla-Silva (2006) argumenterer for at det finnes en «hvit habitus», som bidrar til å dyrke ulikhet på grunnlag av rase. Handlinger og antakelser basert på hvit habitus omtales som «whiteness». Begrepet blir beskrevet som institusjonaliserte diskurser, holdninger og handlinger som søker å skape et overtak på grunnlag av kultur, økonomi og psykologi for de som kan kategoriseres som hvite (McDonald, 2009). Engelsk fotballkultur og de som har tilknytning til engelsk fotball har gjennom historien vært assosiert med begrepet «whiteness». Fenomenet finnes blant både spillere, trenere, managere, dommere, sportsdirektører og supportere (Cleland, 2013). Dette kommer frem i flere studier gjennomført på 2000-tallet (Back, Crabbe, & Solomos, 2001; Burdsey, 2011; Cashmore & Cleland, 2011; Garland & Rowe, 2001). Slike holdningene har historiske røtter og Blindman (2002) beskriver blant annet hvordan forskjellige versjoner og tolkninger av værenskjeden og dens hierarkistiske kjede av eksistensformer har organisert mørkhudete og hvite, hvor den siviliserte hvite var nærmere gud i hierarkiet, mens de mørkhudete var nærmere dyrene (Vertinsky & Captain, 1998).

Den engelske fotballigaen er den mest populære ligaen i verden, og når det oppstår situasjoner knyttet til rasisme i Premier League skaper det naturligvis stor interesse for temaet.

Utgangspunktet for Cleland og Cashmore (2013) sine forskningsprosjekter var en rekke rasistiske hendelser som foregikk på banen i Premier League i 2013. Hendelsene fikk stor oppmerksomhet av mediene og skapte mye debatt. Artikler knyttet til disse hendelsene kan ha vært av interesse også for personer som ikke interesserer seg for idrettssosiologi. Fotballen og idretten generelt fortsetter å oppleve rasisme på grunn av at de som har rasistiske holdninger, og utfører handlinger og utsagn hevder at de ikke har rasistiske intensjoner (Müller, van Zoonen, de Roode, 2007). Gjennom analyser av nederlandsk fotball fant forskere ut at supportere og spillere søkte etter å fraskrive seg ansvar fra rasisme ved å hevde at de ikke var rasister.

Rasisme har alltid vært et problem i idretten, og selv om ting har forbedret seg finner man fortsatt mange eksempler på at det fortsatt eksisterer i høy grad. Årsakene til at rasisme fortsetter i idretten kan som nevnt tidligere forklares i stereotyper, kultur og ignoranse. Kulturelle forklaringer på rasisme kommer frem i tidligere studier. Robson (2000) gjorde funn som tilsa at supportere som utfører rasistiske handlinger har unnskyldt sine handlinger gjennom forklaringer om at de gjør alt for at sitt lag skal vinne, og at rasisme blir en form for erting av motstanderne. Sett i lys av Bourdieu (1990) gir det sosial og kulturell mening for supporterne, i og med at det er en del av den hvite supporter-kulturen.

Diskriminering i media og på internett

Denne studien har identifisert en ny trend innenfor idrettssosiologisk forskning som ikke er avdekket i tidligere studier. En årsak er at tidligere forskning har tatt for seg et datamateriale som er publisert 25 og 30 år tilbake i tid, noe som vil føre til at temaer som har blomstret opp i senere tid blir bortgjemt blant de store klassiske temaene. Sosiale medier og internett har forblitt en uregulert arena hvor ytringsfrihet og det store antallet brukere styrer innholdet. Internett og sosiale medier tilbyr mange goder og muligheter, men har også vært grobunn for fremveksten av diskriminering som ikke bare når folk umiddelbart, men som også forblir der og kan leses og postes om igjen. Sosiale medier har flere roller innenfor idretten. Teknologien i sosiale medier har blant annet hatt en stor effekt på hvordan fansen samhandler med idrettsutøvere (Lebel & Danylchuk, 2012). Lag og utøvere kobles også med sitt publikum gjennom å skape innhold på sosiale medier (Sanderson, 2011; Sanderson & Kassing, 2011).

Kavanagh et al (2016) forklarer at det virtuelle miljøet som skapes på internett og i sosiale medier har et potensiale til å muliggjøre misbruk, mens det mangler muligheter og for å forhindre og kontrollere det. Dette skaper ifølge Kavanagh et al (2016) en usikkerhet knyttet til brukernes trygghet og velvære når de opererer innenfor disse miljøene. Det kan være flere grunner til at forskning som omhandler diskriminering på internett og sosiale medier har vist seg å være en trend i idrettssosiologisk forskning de siste ti årene. For eksempel er det kun i senere tid at de potensielt skadelige effektene av misbruk på internett og sosiale medier har blitt fremhevet innenfor forskning som omhandler idrett (Kavanagh & Jones, 2014) og i samfunnet generelt (Mishna, Mcluckie & Saini, 2009). Misbruk og diskriminering av idrettsutøvere blir beskrevet som et økende problem i samfunnet (Kavanagh, Jones & Sheppard-Marks, 2016), og Litchfield et al (2018) beskriver at temaet har manglet akademisk

oppmerksomhet. Denne studiens funn viser at temaet har blitt viet mer oppmerksomhet, og fanger interesse blant leserne av akademiske idrettssosiologiske tidsskrifter.

Den teknologiske utviklingen som har skjedd de siste 20 årene har bidratt til å gi de som ytrer rasisme og islamofobi en ny arena lokalisert utenfor fotballstadioner. Studier (Back et al, 2001; Burdsey, 2007, 2011; Cleland & Cashmore, 2011; Cleland & Cashmore 2013; Garland & Rove, 2001; King, 2004) har vist at rasisme forblir i samfunnet på grunn av den kulturelle og sosiale tilknytningen det har i engelsk fotball. Selv om det har vært mangel på forskning på rasisme over internett, har det blitt gjort studier som tar for seg slik type problematikk, blant dem en av artiklene i dette utvalget. Cleland (2013) forsket på hvordan supportere samhandlet med hverandre over nettet, det samme har Kian, Clavio Vincent og Shaw (2011) gjort.

Studiene gir ofte et smalt bilde av problematikken, siden de som regel tar for seg et begrenset utvalg, for eksempel ved at utvalget er knyttet til et spesifikt land, eller til et spesifikt lag eller område. Blant annet identifiserte Sanderson og Truax (2014) en økende trend av supportere som gikk til angrep på idrettsutøverne i sosiale medier. Studien ble gjennomført innenfor amerikansk collegeidrett og forskerne analyserte misbrukende twittermeldinger mot fotballspillere. Forskerne fant atferd hvor supporterne var nedsettende, hånlige, sarkastiske og truende mot utøverne (Sanderson & Truax, 2014).

Idrettsutøvere fra hele verden opplever å få jevnlig kritikk. Kritikken handler som regel om deres prestasjoner innenfor idretten, idrettsutøverens oppførsel på og utenfor banen, eller om laget utøveren er assosiert med. Litchfield et al (2018) beskriver at utøverne historisk sett har blitt kritisert innenfor idretten og at det ikke har vært uvanlig at utøverne har blitt møtt med verbalt misbruk. Internett og sosiale medier har bidratt til å gi en ny arena hvor supporterne kan rette sitt verbale misbruk mot utøverne.

Både medier og sosiale medier har vist tendenser til å fremme sosial lagdeling på grunnlag av kjønn og rase. For eksempel er det en gjenganger innenfor forskning på medias fremstilling av kjønn i idretten at kvinner ofte fremstilles på en seksualisert måte, og at det gjøres forskjell i hvorvidt kvinner og menns oppnåelser i idretten er likeverdige (Bernstein, 2002; Buysse & Embser-Herbert, 2004; Harris and Clayton, 2002; Stevenson, 2002; Vincent, 2004; Weber & Carini, 2012). Artikkelen er et godt eksempel på forskning som tar for seg slik problematikk. Litchfield et al (2018) skulle egentlig fokusere på misbrukende innhold på internett rettet mot alle tennisspillere, men endret prosjektet underveis da de oppdaget at det meste av innholdet var rettet mot en spiller. Den omtalte spilleren, Serena Williams, er en mørkhudet kvinnelig tennisspiller. Funnene i studien viste at mye av hetsen hun mottok var knyttet til nettopp

kjønn og etnisitet. De fleste kommentarene fokuserte på hvordan hun så ut og hennes fysikk. Mange av kommentarene var spesifikt rettet mot hennes kjønnsidentitet. De misbrukende kommentarene var basert på utøverens utseende, herunder hennes muskuløse fysikk, og mange av kommentarene stilte spørsmål til hvorvidt hun kunne og burde identifiseres som kvinne (Litchfield et al, 2018).

Misbruket og diskrimineringen er ikke bare begrenset til internett og sosiale medier, og heller ikke kun til anonyme brukere. Tilstedeværelsen av diskriminering i idretten på bakgrunn av kjønn ble spesielt tydelig med en kommentar fra presidenten for det russiske tennisforbundet. Under et intervju med the guardian i 2014 refererte Shamil Tarpishev til Serena og Venus Williams som «Williams brødrene» og at det var skummelt å se på dem (The Guardian, 2014). Det er slike kommentarer og utsagn som bygger opp under ideen om at kvinnelige idrettsutøvere ikke passer innenfor de tradisjonelle standardene for skjønnhet og femininitet, og at de opplever å bli kritisert og hetset (Litchfield et al, 2018). Sammenhengen mellom gender og media ble også gjort tydelig i Seippel (2018) sine funn, hvor han viste til at de to temaene ofte hang sammen innenfor idrettssosiologisk forskning.

Politikk og organisasjoner

Ifølge tidligere studier har politikk vært et sentralt tema innenfor idrettssosiologien de siste 30 årene (Dart, 2014; Seippel, 2018). Seippel (2018) identifiserte også politikk og organisasjoner som et av hovedtemaene innenfor forskningsfeltet. I dette forskningsprosjektet ble fem av de utvalgte artiklene gitt koder innenfor enten politikk eller organisasjoner. Som man kan se i tabell 4 ble artikkel 3, 7 og 12 kodet innenfor temaet politikk, mens artikkel 1 og 11 ble gitt koder som organiserte dem innenfor temaet organisasjoner. Dart (2014) hevder i sin studie at politikk og økonomi er utbredt tematikk. Seippel (2018) sine analyser støtter ideen om at politikk og organisasjoner er temaer som har opplevd økende popularitet, samtidig som det hevdes at temaene ikke er like viktige som Dart (2014) indikerer i sin studie.

Seippel (2018) identifiserte gjennom sine analyser flere distinkte merkelapper innenfor både politikk og organisasjoner. Han fant ut at organisatoriske aspekter innenfor idrettssosiologien var dekket av tematikk rundt merkelappene «organisasjoner», «klubber», «medlemmer» «utvikling», «program», «offentlig», «frivillig», «ledelse» og «organisering», mens politisk tematikk var knyttet til merkelappene «samfunn», «lokal», «nasjonal» og «internasjonal»

(Seippel, 2018). Studien konkluderte med at dette utgjorde koblingen mellom idrettssosiologi og politiske vitenskapen og idrettsledelse (Seippel, 2018).

Flere av merkelappene kommer frem også i denne studien. Artikkel 1 tar for eksempel for seg «nasjonal», «internasjonal» og «organisering», artikkel 11 tar for seg «frivillig», «klubber» og «medlemmer», mens artikkel 3 tar blant annet for seg «lokal», «samfunn», «program» og «utvikling». Tematikken politikk og organisasjoner er godt representert blant de mest leste idrettssosiologiske artiklene, noe som styrker indikasjonene om at tematikken er sentral og opplever økende popularitet (Dart, 2014; Seippel, 2018).

Artikkel 11 tar for seg nyskapende organisatoriske aspekter, og bidrar med ny kunnskap rundt konsumerisme innenfor idrettsorganisasjoner. Fremkomsten av konsumeristiske holdninger blant deltakere i idretten er ikke kun interessant for idrettsorganisasjoner, men har også vært på dagsordenen for flere forskere innenfor idrettsvitenskap (Van der Roest, 2018). Dette kan være en av årsakene til at artikkelen har opplevd mye interesse. Det er gjennomført lite forskning på området, selv om fenomenet ikke er nytt. Helt siden 1970-tallet har blant annet treningsstudioene vært eksempler på konsumeristiske tilbud av idrettsaktiviteter. Tidligere forskning på konsumerisme i idrettstilbud viser til at treningsstudioene tilbyr en arena hvor konsumenten kan utrykke sin identitet og livsstil (Smith Maguire, 2001). Lorentzen & Hustinx (2007) bruker begrepet «medlems-konsument» som kan relateres til de konsumentene innenfor idrettstilbud. De definerer medlems-konsumenten som et individ som antar at medlemskap vil gi dem tilgang til et produkt og at balansen mellom kostnad og utbytte ender opp i deres favør. I tillegg finnes det forskning som tilsier at konsumere av idrettsaktiviteter legger særlig vekt på tilgjengelighet. Dette vises i Pilgaard (2012) sine analyser om idrettsdeltakelse, hvor hun konkluderer med at tilgjengeligheten i aktiviteter som løping, sykling og trening på treningssenter har ført til at mange voksne velger nettopp disse aktivitetsformene.

Konsumerisme har ført til en endring av idrettsaktiviteter og Van der Roest (2016) beskriver hvordan idrettsaktiviteter har opplevd å bli standardisert de siste årene. Standardiseringen av idrettsaktiviteter kan for eksempel ses i lys av kommersialiseringen av livsstilsidretter, som har blitt mer tilgjengelig for folk flest ettersom flere kommersielle aktører arbeider med å tilby både utstyr og tilrettelegging (Beal & Smith, 2010; Celsi, Rose, & Leigh, 1993; Edwards & Corte, 2010; Salome, 2012). Standardiseringen og kommersialiseringen av disse idrettene har også ført til problematikk knyttet til hvor genuine idrettsopplevelsene er, og hvorvidt

skillet mellom idrett og konsumeristisk kultur har blitt så uklare at idretten ikke lenger har den betydningen som den initialt var ment for (Salome, 2012).

Artikkel 8 tar for seg politisk aktivisme blant idrettsutøvere. Som nevnt tidligere spilte mørkhudete mannlige utøvere en svært viktig rolle under likestillingskampen som foregikk på 1960-tallet. Dette er en av flere årsaker til at idrettssosiologi begynte å etablere seg som et selvstendig felt (Malcolm, 2012), og slik forskning skapte legitimitet for feltet, og bidro til at feltet vokste. Med tiden fikk mørkhudete i USA samme rettigheter som hvite, og dermed sank aktivismen blant mørke idrettsutøvere. På 1980-tallet var de fleste amerikanske utøverne ikke aktive i politiske diskusjoner. Dette var en trend som strakk seg langt utover 2000-tallet. Politisk aktivisme blant idrettsutøverne er nevnt tidligere, blant annet eksempelet hvor en av de største idrettsprofilene noensinne, Michael Jordan, nektet utøve støtte til demokratene fordi «republikanere også kjøper sko» (Powell, 2008). Utøvere kan ha holdt seg unna aktivisme fordi det kan være en stor risiko for deres karriere og image (Dreier & Candaele, 2004). Disse holdningene smittet over på neste generasjon utøvere, og tidlig i karrieren uttalte blant annet LeBron James at «Idrett og politikk hører rett og slett ikke sammen» (Wetzel, 2008). Siden 2008 har LeBron James endret standpunkt, og har med tiden blitt mer og mer engasjert i saker som ikke gjelder idretten. Med tiden har han utviklet seg til å bli en frontfigur som baner veg for at flere skal kunne engasjere seg. Artikkel 8 tar altså for seg idrettsutøvernes posisjon i politisk aktivisme som omhandler saker som ikke er knyttet til idretten deres. Artikler med slik tematikk vekker naturligvis interesse på grunn av at de omhandler personligheter som opplever stor oppmerksomhet i mediene. Utøverens popularitet kan derfor være et trekkplaster for å skape nysgjerrighet og oppmerksomhet rundt den akademiske problemstillingen.

Artikkel 7 tar for seg en annen vinkling på politikk og organisasjoner innen idrettssosiologien. Artikkelen har en eksplisitt kobling og nytte for samfunnet generelt, og er et konkret eksempel på hvordan idretten kan ha betydning og nytte for samfunnet. Artikkelen tar for seg politisk engasjement fra stat og private aktører, og hvordan idrett kan ha betydning både for samfunnsutvikling, men også personlige vinning hos politiske aktører. Ved å analysere de samfunnsmessige endringene og prosessene i forbindelse med å arrangere mega-eventer, har Müller og Gaffney (2018) brukt flere vinklinger til å kartlegge de politiske og organisatoriske aspektene ved arrangementene. Et av funnene i studien var at symbolsk politikk ofte er en av de mest sentrale motivasjonsfaktorene for å arrangere mega-eventer som OL og VM. Politikerne bruker arrangementene til å spre politiske budskap og markedsføre byen, blant

annet hevdet Brasils president at OL i Brasil hadde innvilget Brasils internasjonale medlemskap (Zirin, 2016). Både de russiske og de Sør-Afrikanske myndighetene la mye vekt på arrangementenes evne til å forbedre landets internasjonale status og rykte (Muller og Gaffney, 2018).

Studien gir en interessant vinkling på hvordan idretten er en viktig arena for å drive samfunnet videre, både på lokalt og internasjonalt nivå. Samfunnsrelevans kan være forklaring til hvorfor politikk og organisasjoner er en sentral tematikk innenfor de mest leste idrettsosnologiske tidsskriftene. Materielle forandring var for eksempel et aspekt som Muller og Gaffney (2018) inkluderte i sin studie, og deres funn tilsier at mega-eventer gjorde byene til store utbyggingsprosjekter. Dette er eksempler på effekter på lokalsamfunnet, og studien inkluderte også endring av byens eksisterende arkitektur. Tidligere forskning viser at det er en naturlige konsekvenser av å arrangere mega-eventer (Davis, 2011; Gaffney, 2015; Maharaj, 2015; Shin & Li, 2013). Studien tar for seg mange forskjellige effekter, blant annet hvordan idrettsarrangementene gir muligheter og arbeid for både private og offentlige aktører i forbindelse med arrangementet. Muller og Gaffney (2018) beskriver det som entreprenørisk urbanisme, et begrep ment for å beskrive hvordan mega-eventer er sett på som en mulighet for å anskaffe seg en fordel innenfor interurban konkurranse når det kommer til investeringer og oppmerksomhet (Burbank et al, 2001).

Et annet politisk aspekt som blir tatt høyde for i artikkelen er risiko. Artikkelen av Muller og Gaffney (2018) viser hvordan mega-eventer kommer med en innebygget risiko. Blant risikoene som nevnes i artikkelen er terrorisme, sosial uro og teknologiske og organisatoriske feil. Studien viste at det var det offentlige som tok mesteparten av risikoen, ettersom de ofte måtte bistå da kostnader ofte blir mye høyere enn hva som først er antatt (Flyvbjerg & Stewart, 2012; Gaffney, 2015; Müller 2018; Taal, 2011). I flere tilfeller måtte det offentlige hjelpe private aktører som hadde blitt slått konkurs som følge av sitt bidrag i mega-eventet (Scherer, 2011; Smith, 2014).

Avslutning

Som det fremkommer i analysen er idrettssosiologi et bredt, selvstendig og samfunnsnyttig fagfelt. Gjennom analysen i denne masteroppgaven har det vært mulig å kartlegge hva som kjennetegner forskningsfeltets tematikk og metodikk. Blant de utvalgte artiklene var flertallet av artiklene kvalitative, mens antall lesninger tilsier at differansen mellom kvalitative og kvantitative artikler er minimal. Et funn som ble gjort i denne studien er at såkalte «desktop studies» (Dart, 2014) er en sentral del av idrettssosiologisk forskning. Idrettssosiologien baserer seg på å analysere allerede eksisterende datamateriale ved hjelp av sosiologiske teorier og problemstillinger, noe som blir omtalt som «sosiologi gjennom idrett» (Lüschen, 1980). I tillegg ble det gjort funn som viser at idrettssosiologisk forskning bruker internett som utgangspunkt i det metodiske arbeidet, både som metodisk teknikk for innsamling av data, men også som en arena hvor forskningen finner sted.

Ved å analysere de mest leste artiklene fra tre store idrettssosiologiske tidsskrifter ble det identifisert og gitt 26 koder for tema. Disse kodene resulterte i en tematisk analyse av «Sosial lagdeling», «Diskriminering», og «politikk og organisasjoner». Tematikken reflekterer problematikk som man finner ellers i samfunnet og som har vært en del av idrettssosiologisk forskning og flere av temaene har vært gjennomgående siden opprinnelsen av fagfeltet (Dart, 2014, Seippel, Malcolm, 2012, Seippel, 2018). Selv om feltet er bredt og består av en rekke subdisipliner, kjennetegnes idrettssosiologien ved at problematikken reflekterer samfunnet, og bidrar med ekstra dimensjoner til kunnskap om samfunnet. Flere forskere viser til at idrettssosiologien har slitt med mangel på legitimitet (Atkinson 2011; Carrington, 2010; Silk et al 2010).

Denne studiens funn kan bidra med å skape dypere kunnskap om kjennetegnene ved forskningsfeltet. Idrettssosiologi må behandles som et individuelt forskningsfelt som har egne tradisjoner for tematikk og metode. Denne studien bidrar også til å gi en dypere forståelse av hva som har bidratt til å forme feltet til hva det fremstår som i dag. Ved å analysere de mest leste artiklene i tre idrettssosiologiske tidsskrifter har denne studien bidratt til å gi et bilde av feltet gjennom en vinkling som tidligere studier ikke har tatt høyde for. Metoden har inkludert betydningen av de som konsumerer artiklene, og ikke kun de som produserer eller velger ut artiklene som publiseres.

Gjennom arbeidet med dette masterprosjektet er det identifisert flere spennende muligheter innenfor videre idrettssosiologisk forskning. Idrettsutøvere sin posisjon i politisk aktivisme er et tema som er dagsaktuelt og som kan være gjenstand for mer forskning. Det kunne for eksempel vært interessant med kvalitative studier som omhandler hvilke forskjellige forventninger idrettsprofilene står ovenfor knyttet til politisk aktivisme.

Gjennom arbeid med å identifisere artikler som fylte utvalgskriteriene ble det blant annet klart at e-sport er en arena som vekker interesse innenfor idrettssosiologien. Funnene i denne studier indikerer at internett har en sentral posisjon i idrettssosiologisk forskning, både innenfor metodisk tilnærming og tematikk. En av de mest leste sakene publisert i de utvalgte tidsskriftene var en redaksjonell kommentar om e-sport som nylig ble publisert i «European Journal for Sport and Society». Temaet er spennende siden det er splittede meninger rundt e-sport sin posisjon og hvorvidt det kan kategoriseres som idrett. Videre forskning kunne fokusert på hvor ekte de virtuelle miljøene oppleves av de som er en del av dem.

Videre forskning med mål om å karakterisere feltet kan fokusere på å sammenligne idrettssosiologien med både sosiologi og idrettsvitenskapen, for å gi et bedre bilde av hva som skiller dem. En komparativ studie hvor to eller flere felt sammenlignes hadde vært interessant. Kvantitative studier som tar for seg bruken av teori i idrettssosiologisk forskning ville også bidratt med ny kunnskap om feltet.

Litteraturliste

- Alm, J., Solberg, H. A., Storm, R. K., Jakobsen, T. G. (2014). Hosting major sports events: The challenge of taming white elephants. *Leisure Studies*, 35, 564-582. doi:10.1080/02614367.2014.994550
- Andersen, P. L., & Bakken, A. (2018). Social class differences in youths' participation in organized sports: What are the mechanisms? *International Review for the Sociology of Sport*, 54(8), 921-937. <https://doi.org/10.1177/1012690218764626>
- Atkinson, M (2011) Physical cultural studies [Redux]. *Sociology of Sport Journal* 28(1): 135-144.
- Back, L., Crabbe, T., Solomos, J. (2001). *The changing face of football: Racism, identity and multiculturalism in the English game*. Oxford, UK: Berg.
- Badenhausen, K. (2014, June 30). LeBron James tops world's most powerful athletes 2014. *Forbes.com*. Retrieved from <http://www.forbes.com/sites/kurtbadenhausen/2014/06/30/lebron-james-tops-worlds-most-powerful-athletes-2014/#2876b73e633b>
- Bailey, R. (2006). Physical education and sport in schools: A review of benefits and outcomes. *Journal of School Health*, 76, 397-401. doi: <https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2006.00132>
- Bakken, A (2017) *Ungdata 2017: nasjonale resultater [Ungdata 2017: National Results]*. Oslo: NOVA – Norwegian Social Research.
- Bauman, A.E. (2004). Updating the evidence that physical activity is good for health: An epidemiological review 2000-2003. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 7, 6-19. doi: [https://doi.org/10.1016/S1440-2440\(04\)80273-1](https://doi.org/10.1016/S1440-2440(04)80273-1)
- Beal, B., & Smith, M.M. (2010). Maverick' s: Big wave surfing and the dynamic of 'nothing' and 'something'. *Sport in Society*, 13, 1102-1116. doi: 10.1080/17430431003780047.
- Bernstein, A (2002) Is it time for a victory lap? Changes in the media coverage of women in sport. *International Review for the Sociology of Sport* 37(3-4): 415-428.
- Bize, R., Johnson, J.A., & Plotnikoff, R.C. (2007). Physical activity level and health-related quality of life in the general adult population: A systematic review. *Preventive Medicine*, 45, 401-415. doi: <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2007.07.017>
- Blau, FD, Kahn, LM (2006) The gender pay gap: Going, going, but not gone. In: Blau, FB, Brinton, MC, Grusky, DB (eds) *The Declining Significance of Gender?* New York: Russell Sage Foundation, 37-66.
- Bonilla-Silva, E. (2006). *Racism without racists: Color blind racism and the persistence of racial inequality* (2nd ed.). Boulder, CO: Lynne Rienner.
- Boraas, S, Rodgers, WM (2003) How does gender play a role in the earnings gap? An update. *Monthly Labor Review* 126(3): 9-15.
- Bourdieu, P (1978) Sport and social class. *Social Science Information* 17(6): 819-840.
- Bourdieu, P (1984) *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Bourdieu, P (1986) The forms of capital. In: Richardson, JG (ed.) *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York: Greenwood Press, pp.241-258.
- Bourdieu, P (1990) *The Logic of Practice*. Cambridge: Polity Press.

- Bourdieu, P., & Wacquant, L. (1992). *An invitation to reflexive sociology*. New York: Polity Press.
- Burbank, M., Andranovich, G., Heying, C. H. (2001). *Olympic dreams: The impact of mega-events on local politics*. Boulder, CO: Lynne Rienner.
- Burdsey, D. (2007). *British Asians and football: Culture, identity, exclusion*. London, England: Routledge.
- Burdsey, D. (2011). *Race, ethnicity and football: Persisting debates and emergent issues*. London, England: Routledge.
- Buysse, JM, Embser-Herbert, MS (2004) Constructions of gender in sport: An analysis of intercollegiate media guide cover photographs. *Gender and Society* 18(1): 66–81.
- Carrington, B (2010) *Sport, Race and Politics: The Sporting Black Diaspora*. London: SAGE.
- Cashmore, E., Cleland, J. (2011). Why aren't there more black football managers? *Ethnic and Racial Studies*, 34, 1594-1607.
- Celsi, R.L., Rose, R.L., & Leigh, T.W. (1993). An exploration of high-risk leisure consumption through skydiving. *Journal of Consumer Research*, 20, 1–23. doi: 10.1086/209330.
- Charles, M, Grusky, DB (2004) *Occupational Ghettos: The Worldwide Segregation of Women and Men*. California, CA: Stanford University Press.
- Cleland, J. (2013). Racism, Football Fans, and Online Message Boards: How Social Media Has Added a New Dimension to Racist Discourse in English Football. *Journal of Sport and Social Issues*, 38(5), 415–431. <https://doi.org/10.1177/0193723513499922>
- Cleland, J., & Cashmore, E. (2016). Football fans' views of racism in British football. *International Review for the Sociology of Sport*, 51(1), 27–43. <https://doi.org/10.1177/1012690213506585>
- Cleland, J., Cashmore, E. (2013). Fans, racism and British football in the twenty-first century: The existence of a “colour-blind” ideology. *Journal of Ethnic and Migration Studies*.
- Coakley, J (1987) *Sociology of sport in the United States*. *International Review for the Sociology of Sport* 22(1): 63–79
- Coakley, J, Pike, E (2014) *Sports in Society: Issues and Controversies*. London: McGraw-Hill
- Coakley, J. (2011). Youth Sports: What Counts as “Positive Development?” *Journal of Sport and Social Issues*, 35(3), 306–324. <https://doi.org/10.1177/0193723511417311>
- Coakley, J. (2015). Assessing the sociology of sport: On cultural sensibilities and the great sport myth. *International Review for the Sociology of Sport*, 50(4–5), 402–406. <https://doi.org/10.1177/1012690214538864>
- Coalter, F. (1993). Sports participation: Price or priorities? *Leisure Studies*, 12, 171–182. doi: <https://doi.org/10.1080/02614369300390171>
- Coenders, F., van Mensvoort, C., Kraaykamp, G., & Breedveld, K. (2017). Does sport-participation improve health? A panel analysis on the role of educational attainment, economic deprivation and work–family load. *European Journal for Sport and Society*, 14(1), 45–59. <https://doi.org/10.1080/16138171.2017.1284388>
- Coombs, D. S., & Cassilo, D. (2017). Athletes and/or Activists: LeBron James and Black Lives Matter. *Journal of Sport and Social Issues*, 41(5), 425–444. <https://doi.org/10.1177/0193723517719665>
- Cunningham, P. L. (2009). “Please don’t fine me again!!!!” Black athletic defiance in the NBA and NFL. *Journal of Sport and Social Issues*, 33, 39-58.

- Darnell, S. C. (2010). Sport, race, and bio-politics: Encounters with difference in “Sport for Development and Peace” internships. *Journal of Sport and Social Issues*, 34, 396-417
- Dart, J. (2014). Sports review: A content analysis of the *International Review for the Sociology of Sport*, the *Journal of Sport and Social Issues* and the *Sociology of Sport Journal* across 25 years. *International Review for the Sociology of Sport*, 49, 645–668. doi: 10.1177/1012690212465736
- Das, P., & Horton, R. (2012). Rethinking our approach to physical activity. *The Lancet*, 380, 189–190. doi: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(12\)61024-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(12)61024-1)
- Davis, L. K. (2011). International events and mass evictions: A longer view. *International Journal of Urban and Regional Research*, 35, 582-599. doi:10.1111/j.1468-2427.2010.00970.x
- Dreier, P., Candaele, K. (2004, June 10). Where are the jocks for justice? *The Nation*. Retrieved from <https://www.thenation.com/article/where-are-jocks-justice/>
- Drewnowski A, Damon N (2005) The economics of obesity: dietary energy density and energy cost. *Am J Clin Nutr* 82(1 Suppl): 265S–273S. Hentet fra: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16002835>
- Dunning, E (2004) *Sociology of sport in the balance: Critical reflections on some recent and more enduring trends*. *Sport in Society* 7(1): 1–24.
- Dunning, E., & Hughes, J. (2013). *Norbert Elias and Modern Sociology: Knowledge, Interdependence, Power, Process*. London: Bloomsbury Academic. Retrieved May 22, 2020, from <http://dx.doi.org/10.5040/9781780933405>
- Eastman, S. T., Billings, A. C. (2001). Biased voices of sports: Racial and gender stereotyping in college basketball announcing. *Howard Journal of Communication*, 12, 183-201.
- Edwards, B., & Corte, U. (2010). Commercialization and lifestyle sport: Lessons from 20 years of freestyle BMX in Pro-Town, USA. *Sport in Society*, 13, 1135–1151. doi: 10.1080/17430431003780070.
- Eime, R.M., Young, J.A., Harvey, J.T. *et al* (2013). A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for adults: informing development of a conceptual model of health through sport. *Int J Behav Nutr Phys Act* 10, 135 (2013). <https://doi.org/10.1186/1479-5868-10-135>
- Elias, N., and E. Dunning. 1986. *Quest for Excitement. Sport and Leisure in the Civilising Process*. Oxford: Basil Blackwell.
- England, P (2005) Gender inequality in labor markets: The role of motherhood and segregation. *Social Politics* 12(2): 264–288.
- England, P, Budig, M, Folbre, N (2002) Wages of virtue: The relative pay of care work. *Social Problems* 49(4): 455–473.
- Ezzell, MB (2009) “Barbie dolls” on the pitch: Identity work, defensive othering, and inequality in women’s rugby. *Social Problems* 56(1): 111–131.
- Ferron, C., Narring, F., Cauderay, M., & Michaud, P.A. (1999). Sport activity in adolescence: Associations with health perceptions and experimental behaviours. *Health Education Research*, 14, 225–233. doi: <https://doi.org/10.1093/her/14.2.225>
- Flake, C. R., Dufur, M. J., & Moore, E. L. (2012). Advantage men: The sex pay gap in professional tennis. *International Review for the Sociology of Sport*, 48(3), 366–376. <https://doi.org/10.1177/1012690212442166>
- Flyvbjerg, B., Stewart, A. (2012). Olympic proportions: Cost and cost overrun at the Olympics 1960-2012 (Said Business School Working Paper). Retrieved from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2238053
- Fox, K.R. (1999). The influence of physical activity on mental well-being. *Public Health Nutrition*, 2, 411–418. doi: <https://doi.org/10.1017/S1368980099000567>

- Francis & Taylor (2020). *European Journal For Sport and Society*. Hentet fra: <https://www.tandfonline.com/action/journalInformation?journalCode=ress20>
- Franklin, H (1964) *Physical Education: An Academic Discipline*. *Journal of Health, Physical Education, Recreation* 35 issue 7. <https://doi.org/10.1080/00221473.1964.10621849>
- Frey, JH, Eitzen, SD (1991) *Sport and society*. *Annual Review of Sociology* 17: 503–522.
- Frisby, C.M. (2017). A content analysis of Serena Williams and Angelique Kerber’s racial and sexist microaggressions. *Open Journal of Social Sciences*, 5, 263–281. doi: 10.4236/jss.2017.55019
- Gaffney, C. (2015). The urban impacts of the 2014 World Cup in Brazil. In Gruneau, R., Horne, J. (Eds.), *Mega events and globalization: Capital, cultures and spectacle in a changing world order* (pp. 167-185). Abingdon, UK: Routledge.
- Ganzeboom, HBG, Treiman, DJ (2011) *International stratification and mobility file: Conversion tools*. Available at: <http://www.harryganzeboom.nl/ismf/index.htm> (accessed 8 November 2017).
- Garland, J., Rowe, M. (2001). *Racism and anti-racism in football*. Basingstoke, UK: Palgrave.
- Gartland, D. (2016, January 6). Mother of Tamir Rice: “It’s quite sad” LeBron hasn’t addressed son’s death. *Sports Illustrated*. Retrieved from <http://www.si.com/nba/2016/01/06/lebron-james-tamir-rice-mother-comments>
- Gesthuizen, T. Huijts, G. Kraaykamp (2012) Explaining health marginalisation of the lower educated: the role of cross-national variations in health expenditure and labour market conditions *Sociol. Health Illn.*, 34 (2012), pp. 591-607
- Gilens, M. (1996). Race and poverty in America public misperceptions and the American news media. *Public Opinion Quarterly*, 60, 515-541.
- Giulianotti, R. (2004). Human rights, globalization and sentimental education: The case of sport. *Sport in Society*, 7, 355-369.
- Goffman, E (1961) *Encounters*. Indianapolis, IN: Bobbs-Merrill.
- Gold, J. R., Gold, M. M. (Eds.). (2016). *Olympic cities: City agendas, planning, and the world’s games, 1896–2020* (3rd ed.). London, England: Routledge.
- Gruneau, R (1976) Sport as an area of sociological study: An introduction to major themes and perspectives. In: Gruneau, R, Albinson, JG (eds) *Canadian Sports: Sociological Perspectives*. Reading, MA: Addison-Wesley, pp. 8–43.
- Harris, J, Clayton, B (2002) Femininity, masculinity, physicality and the English tabloid press. *International Review for the Sociology of Sport* 37(3–4): 397–413
- Harris, JC (2006) *Sociology of sport: Expanding horizons in the subdiscipline*. *Quest* 58(1): 71–91
- Hayhurst, L., Wilson, B., Frisby, W. (2010). Navigating neoliberal networks: Transnational Internet platforms in Sport for Development and Peace. *International Review for the Sociology of Sport*. Advance online publication. Retrieved from <http://irs.sagepub.com/content/early/2010/10/30/1012690210380575.full.pdf+html>
- Heinemann, K, Preuss, W (1990) 25 years of the international review for the sociology of sport – A content analysis. *International Review for the Sociology of Sport* 25(1): 3–27.
- Hildebrandt, V.H., Chorus, A.M.J., & Stubbe, J.H. (2010). *Tendrapport Bewegen en Gezondheid 2008/2009* [Trend report Activity and Health 2008/2009]. Leiden: TNO.

- Hoekman, R., Breedveld, K., & Scheerder, J. (2011). Introduction to the Special Issue on Sports participation in Europe. *European Journal for Sport and Society*, 8, 7–13. doi: 10.1080/16138171.2011.11687866
- Holt, NL, Kingsley, BC, Tink, LN, et al. (2011) Benefits and challenges associated with sport participation by children and parents from low-income families. *Psychology of Sport and Exercise* 12(5): 490–499.
- Huizinga, J (1938/1949) *Homo Ludens: A Study of the Play Element in Culture*. London: Routledge and Kegan Paul.
- Hurwitz, J., Peffley, M. (1997). Public perceptions of race and crime: The role of racial stereotypes. *American Journal of Political Science*, 41, 375-401.
- Ingham, A, Donnelly, P (1997) A sociology of North American sociology of sport: Disunity in unity, 1965-1996. *Sociology of Sport Journal* 14(4): 362–418.
- Jackson, S (2015) Sport, knowledge and power: Critical reflections and future prospects for an international sociology of sport. *East Asian Sport Thoughts* 4(1): 124.
- Jacobs, JA (1989) *Revolving Doors: Sex Segregation and Women's Careers*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Kaufman, P. (2008). Boos, bans, and backlash: The consequences of being an activist athlete. *Humanity & Society*, 32, 215-237.
- Kavanagh, E., Jones, I., & Sheppard-Marks, L. (2016). Towards typologies of virtual maltreatment: sport, digital cultures & dark leisure. *Leisure Studies*, 35, 783–796. doi: 10.1080/02614367.2016.1216581
- Kavanagh, E.J., & Jones, I. (2014). #cyberviolence: Developing a typology for understanding virtual maltreatment in sport. In D. Rhind & C. Brackenridge (Eds.), *Researching and Enhancing Athlete Welfare* (pp. 34–43). London: Brunel University Press.
- Kay, J., & Laberge, S. (2002). The 'New' Corporate Habitus in Adventure Racing. *International Review for the Sociology of Sport*, 37(1), 17–36. <https://doi.org/10.1177/1012690202037001002>
- Kenyon, GS, Loy, J (1969) Toward a sociology of sport. *Journal of Health, Physical Education, and Recreation* 36: 24–25, 68–69. Reprinted in Loy, J, Kenyon, G (eds) *Sport, Culture and Society: A Reader on the Sociology of Sport*. New York: Macmillan.
- Kian, E.M., Clavio, G., Vincent, J., & Shaw, S.D. (2011). Homophobic and sexist yet uncontested: Examining football fan postings on Internet message boards. *Journal of Homosexuality*, 58, 680–699. doi: 10.1080/00918369.2011.563672
- King, C. (2004). *Offside racism: Playing the white man*. Oxford, UK: Berg.
- Kozinets, R. (2010). *Netnography. Doing Ethnographic Research Online*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kreager, DA (2007) Unnecessary roughness? School sports, peer networks, and male adolescent violence. *American Sociological Review* 72(5): 705–724.
- Lareau, A (2003) *Unequal Childhoods: Class, Race, and Family Life*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Larsson, B (2008) *Ungdomarna och idrotten: Tonåringars idrottande i fyra skilda miljöer [Youth and Sports: Adolescents' Sporting Activities in Four Different Environments]*. Stockholm: Stockholm University.
- Lebel, K., & Danylchuk, K. (2012). How tweet it is: A gendered analysis of professional tennis players' self-presentation on Twitter. *International Journal of Sport Communication*, 5, 461–480. doi: 10.1123/ijsc.5.4.461
- Litchfield, C., E. Kavanagh, J. Osborne, and I. Jones. 2018. "Social Media and The Politics of Gender, Race and Identity: The case Of Serena Williams." *European Journal of Sport and Society* 15: 154-170.

- Lorentzen, H., & Hustinx, L. (2007). Civic involvement and modernization. *Journal of Civil Society*, 3(2), 101–118. doi: 10.1080/17448680701554282
- Love, A, Kelly, K (2011) Equity or essentialism? US courts and the legitimization of girls' teams in high school sport. *Gender and Society* 25(2): 227–249.
- Macpherson, DA, Hirsch, BT (1995) Wages and gender composition: Why do women's jobs pay less? *Journal of Labor and Economics* 13(3): 426–471.
- Maharaj, B. (2015). The turn of the south? Social and economic impacts of mega-events in India, Brazil and South Africa. *Local Economy*, 30, 983-999. doi:10.1177/0269094215604318
- Malcolm, D (2012) The social construction of the sociology of sport: A professional project. *International Review for the Sociology of Sport*. DOI: 10.1177/1012690212452362.
- McDonald, M. G. (2009). Dialogues on whiteness, leisure, and (anti) racism. *Journal of Leisure Research*, 41(1), 5–21. doi: 10.1080/00222216.2009.11950156
- McKay, J., & Johnson, H. (2008). Pornographic eroticism and sexual grotesquerie in representations of African American sportswomen. *Social Identities*, 14, 491–504. doi: 10.1080/13504630802211985
- McPherson, B (1975) Past, present and future perspectives for research in sport sociology. *International Review for the Sociology of Sport* 10(1): 55–72.
- Meer, N. (2008). The politics of voluntary and involuntary identities: Are Muslims in Britain an ethnic, racial, or religious minority? *Patterns of Prejudice*, 42, 61-81.
- Melnick, M. J., Jackson, S. J. (2002). Globalization American-style and reference idol selection: The importance of athlete celebrity others among New Zealand youth. *International Review for the Sociology of Sport*, 37, 429-448.
- Mishna, F., McLuckie, A., & Saini, M. (2009). Real-world dangers in an online reality: a qualitative study examining online relationships and cyber abuse. *Social Work Research*, 33, 107–118. doi: 10.1093/swr/33.2.107
- Modood, T. (2007). *Multiculturalism*. Cambridge, UK: Polity
- Müller, F., van Zoonen, L., de Roode, L. (2007). Accidental racists: Experiences and contradictions of racism in local Amsterdam soccer fan culture. *Soccer & Society*, 8, 335-350.
- Müller, M. (2015a). (Im-)Mobile policies: Why sustainability went wrong in the 2014 Olympics in Sochi. *European Urban and Regional Studies*, 22, 191-209. doi:10.1177/0969776414523801
- Müller, M., & Gaffney, C. (2018). Comparing the Urban Impacts of the FIFA World Cup and Olympic Games From 2010 to 2016. *Journal of Sport and Social Issues*, 42(4), 247–269. <https://doi.org/10.1177/0193723518771830>
- Pelak, C. F. (2005). Negotiating gender/race/class constraints in the New South Africa: A case study of women's soccer. *International Review for the Sociology of Sport*, 40, 53-70
- Pelak, CF (2002) Women's collective identity formation in sports: A case study from women's ice hockey. *Gender and Society* 16(1): 93–114.
- Petersen, T, Morgan, LA (1995) Separate and unequal: Occupation-establishment sex segregation and the gender wage gap. *The American Journal of Sociology* 101(2): 329–365.

- Pickering, M (2011). «Auguste Comte». I Ritzer & Stepnisky (red). The Wiley-Blackwell Companion to Major Social Theorists: Volume 1-Classical Social Theorists. Malden, Mass., og Oxford, Eng.: Wiley-Blackwell: 30-60.
- Pike, E, Jackson, S, Wenner, L (2015) Assessing the sociology of sport: On the trajectory, challenges and future of the field. *International Review for the Sociology of Sport* 50(4–5): 357–362
- Pilgaard, M. (2012). Flexible sports participation in late-modern everyday life. Odense: Ph.D. Thesis University of Southern Denmark.
- Powell, S. (2008). Souled out? An evolutionary crossroads for Blacks in sport. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Preuss, H. (2004). Calculating the regional economic impact of the Olympic Games. *European Sport Management Quarterly*, 4, 234-253.
- Reskin, BF (1993) Sex segregation in the workplace. *Annual Review of Sociology* 19: 241–270.
- Reskin, BF, Bielby, DB (2005) A sociological perspective on gender and career outcomes. *Journal of Economic Perspectives* 19(1): 71–86.
- Ringdal, K. (2014). *Enhet og mangfold* (3.utg.). Bergen: Fagbokforlaget
- Robson G (2000) No-One Likes Us, We Don't Care: The Myth and Reality of Millwall Fandom. Oxford: Berg.
- Ross, SR, Shinew, KJ (2008) Perspectives of women college athletes on sport and gender. *Sex Roles* 58(1–2): 40–57.
- Ruddock, A. (2005). Let's kick racism out of football—and Lefties too! *Journal of Sport & Social Issues*, 29, 369-385.
- Saeed, A., Kilvington, D. (2011). British-Asians and racism within contemporary English football. *Soccer & Society*, 12, 600-610.
- Sage (2019). *International Review for the Sociology of Sport*. Hentet fra: <https://journals.sagepub.com/home/irs>
- Sage (2020). *Journal of Sport and Social Issues*. Hentet fra: <https://journals.sagepub.com/journal-info/jss>
- Sage, G (1980) Study of social aspects of sport. In: Sage, G (ed.) *Sport in American Society: Selected Readings*. Reading, MA: Addison Wesley, pp. 1–15.
- Sage, G (1997) Physical education, sociology and sociology of sport: Points of intersection. *Sociology of Sport Journal* 14(4): 317–339.
- Salome, L.R. (2012). Indoorising the outdoors: Lifestyle sports revisited. 's-Hertogenbosch: BOXPress.
- Sanderson, J. (2011). To tweet or not to tweet: Exploring division 1 athletic departments' social-media policies. *International Journal of Sport Communication*, 4, 492–513. doi: 10.1123/ijsc.4.4.492
- Sanderson, J., & Kassing, J.W. (2011). Tweets and blogs: Transformative, adversarial, and integrative developments in sports media. In A.C. Billings (Ed.), *Sports media: Transformation, integration, consumption* (pp. 114–127). New York: Idea Group Global.
- Sanderson, J., & Truax, C. (2014). "I hate you man!": Exploring maladaptive parasocial interaction expressions to college athletes via Twitter. *Journal of Issue in Intercollegiate Athletics*, 7, 333–351.
- Savage, M, Warde, A, Devine, F (2005) Capitals, assets, and resources: Some critical issues. *The British Journal of Sociology* 56(1): 31–47.

Scheerder, J., & Breedveld, K. (2004). Incomplete democratization and signs of individualization. An analysis of trends and differences in sports participation in the Low Countries. *European Journal for Sport and Society*, 1, 115–134.

Scherer, J. (2011). Olympic villages and large-scale urban development: Crises of capitalism, deficits of democracy? *Sociology*, 45, 782-797. doi:10.1177/0038038511413433

Schmittel, A., Sanderson, J. (2015). Talking about Trayvon in 140 characters: Exploring NFL players' tweets about the George Zimmerman verdict. *Journal of Sport and Social Issues*, 39, 332-345.

Seippel, O (2006) Sport and social capital. *Acta Sociologica* 49(2): 169–183.

Seippel, Ø (2018). Topics and trends: 30 years of sociology of sport. Taylor & Francis Online. DOI: 10.1080/16138171.2018.1475098

Seippel, Ø. (2006). The meanings of sport: Fun, health, beauty or community? *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 9, 51–70.

Shelton, BA, John, D (1995) The division of household labor. *Annual Review of Sociology* 22: 299–322

Shin, H. B., Li, B. (2013). Whose games? The costs of being “Olympic citizens” in Beijing. *Environment & Urbanization*, 25, 559-576. doi:10.1177/0956247813501139

Silk, M, Bush, A, Andrews, D (2010) Contingent intellectual amateurism, or, the problem with evidence-based research. *Journal of Sport & Social Issues* 34: 105–128.

Silk, ML, Andrews, DL (2011) Toward a physical cultural study. *Sociology of Sport Journal* 28(1): 4–35

Simmel, G (1917) *Grundfragen der Soziologie*. Berlin: Göschen.

Skogan, H (2019). Forskningsfeltet Idrettsosologi. Oppgave ved NTNU semester Høst 2019.

Smith Maguire, J. (2001). Fit and flexible: The fitness industry, personal trainers and emotional service labour. *Sociology of Sport Journal*, 18, 379–402. doi: 10.1123/ssj.18.4.379

Smith, A. (2014). “De-risking” East London: Olympic regeneration planning 2000–2012. *European Planning Studies*, 22, 1919-1939. doi:10.1080/09654313.2013.812065

Snyder, E, Spreitzer, E (1980) Sociology of sport: An overview. *The Sociological Quarterly* 15: 467–487. Reprinted in Sage, G (ed.) *Sport in American Society: Selected Readings*. Reading, MA: Addison Wesley, pp. 15–33.

Snyder, EE, Spretzer, E (1974) Sociology of sport: An overview. *Sociological Quarterly* 15(4): 467–487
Sociology of Sport 40(3): 285–288.

Stalsberg, R, Pedersen, AV (2010) Effects of socioeconomic status on the physical activity in adolescents: A systematic review of the evidence. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports* 20(3): 368–383.

Stevenson, D (2002) Women, sport, and globalization: Competing discourses of sexuality and nation. *Journal of Sport and Social Issues* 26(2): 209–225.

Stuij, M (2015) Habitus and social class: A case study on socialisation into sports and exercise. *Sport, Education and Society* 20(6): 780–798.

Taal, M. (2011). Their cup runneth over: Construction companies and the 2010 World Cup. In Cottle, E. (Ed.). *South Africa's World Cup: A legacy for whom?* (pp. 73-100). Scottsville, South Africa: University of KwaZulu-Natal Press.

- Taks, M., Renson, R., & Vanreusel, B. (1994). Of Sport, Time and Money: An Economic Approach to Sport Participation. *International Review for the Sociology of Sport*, 29(4), 381–395. <https://doi.org/10.1177/101269029402900405>
- The Guardian. (2014, October 18). President of Russian Tennis Federation banned over ‘Williams brothers’ slur. *Guardian Sport*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/sport/2014/oct/18/russian-president-williams-brothers-banned>
- Theeboom, M., Haudenhuyse, R., De Knop, P (2010) Community sports development for socially deprived groups: A wider role for the commercial sports sector? A look at the Flemish situation. *Sport in Society* 13(9): 1392–1410.
- Thompson, K., Cohen, J. (2012). Trayvon Martin case: Poll finds stark racial divide. *The Washington Post*. Retrieved from http://www.washingtonpost.com/politics/trayvon-martin-case-poll-finds-stark-racial-divide/2012/04/10/gIAEETX8S_story.html
- Tian, E, Qiu, J (2016) Theory application and comparison of the sport sociology study in Europe and America. *Journal of Shanghai University of Sport* 40(5): 25–36
- Tian, E., & Wise, N. (2019). An Atlantic divide? Mapping the knowledge domain of European and North American-based sociology of sport, 2008–2018. *International Review for the Sociology of Sport*. <https://doi.org/10.1177/1012690219878370>
- Tjora, A. H. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. Oslo: Gyldendal akademisk.
- Tomaskovic-Devey, D (1993) *Gender and Racial Inequality at Work: The Sources and Consequences of Job Segregation*. New York: ILR Press.
- Van der Roest, J. (2018). Consumerism in sport organizations: Conceptualizing and constructing a research scale. *European Journal for Sport and Society*, 13, 362–384. doi:10.1080/16138171.2016.1253321
- van Doorslaer, E Masseria, C, Koolman, X (2006). Inequalities in access to medical care by income in developed countries. DOI: 10.1503/cmaj.050584
- Van Sterkenburg, J., Knoppers, A., De Leeuw, S. (2010). Race, ethnicity, and content analysis of the sports media: A critical reflection. *Media, Culture & Society*, 32, 819-839.
- Van Tuyckom, C, Scheerder, J (2010) Sport for all? Insight into stratification and compensation mechanisms of sporting activity in the 27 European Union member states. *Sport, Education and Society* 15(4): 495–512.
- Vandermeerschen, H, Vos, S, Scheerder, J (2016) Towards level playing fields? A time trend analysis of young people’s participation in club-organised sports. *International Review for the Sociology of Sport* 51(4): 468–484.
- Vertinsky, P., & Captain, G. (1998). More Myth than History: American Culture and Representations of the Black Female’s Athletic Ability. *Journal of Sport History*, 25(3), 532-561. Retrieved April 23, 2020, from www.jstor.org/stable/43609538
- Vincent, J (2004) Game, sex, and match: The construction of gender in British newspaper coverage of the 2000 Wimbledon Championships. *Sociology of Sport Journal* 21(4): 435–456
- Weber, JD, Carini, RM (2012) Where are the female athletes in Sports Illustrated? A content analysis of covers (2000–2011). *International Review for the Sociology of Sport* Epub ahead of print 30 January 2012. DOI: 10.1177/1012690211434230.
- Weber, M (1930) *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. London: Allen and Unwin.
- Weiss, M. R., Wiese-Bjornstal, D. M. (2009). Promoting positive youth development through physical activity. Retrieved from <http://presidentschallenge.org/informed/digest/docs/september2009digest.pdf>

- Weiss, O (2004) Perspectives on the sociology of sport in Europe. *European Journal for Sport and Society* 1(1): 7–14.
- Wetzel, D. (2008). Will Kobe, LeBron pass on Darfur? Retrieved from <https://www.yahoo.com/news/kobe-lebron-pass-darfur-133500960-oly.html>
- WHO (2010). *Global recommendations on physical activity for health*. Geneva: World Health Organization.
- Wicker, P., & Frick, B. (2015). The relationship between intensity and duration of physical activity and subjective well-being. *The European Journal of Public Health*, 25, 868–872. doi: <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckv131>
- Wilson, T (2002) The paradox of social class and sports involvement: The roles of cultural and economic capital. *International Review for the Sociology of Sport* 37(1): 5–16.
- Young, K (2016) *Sociology of Sport: A Global Subdiscipline in Review*. Bingley: Emerald Young
- Zirin, D. (2016, March 21). How the Rio Olympics could cement a Brazilian coup. *The Nation*. Retrieved from <https://www.thenation.com/article/how-the-rio-olympics-could-cement-a-brazilian-coup/>
- Østegaard (2014) "Bourdieu - smag, distinktion og idrætten som et socialt felt" i Thing, L. F. og Wagner U. (red.) *Grundbog i idrætssociologi*, København: Munksgaard.

